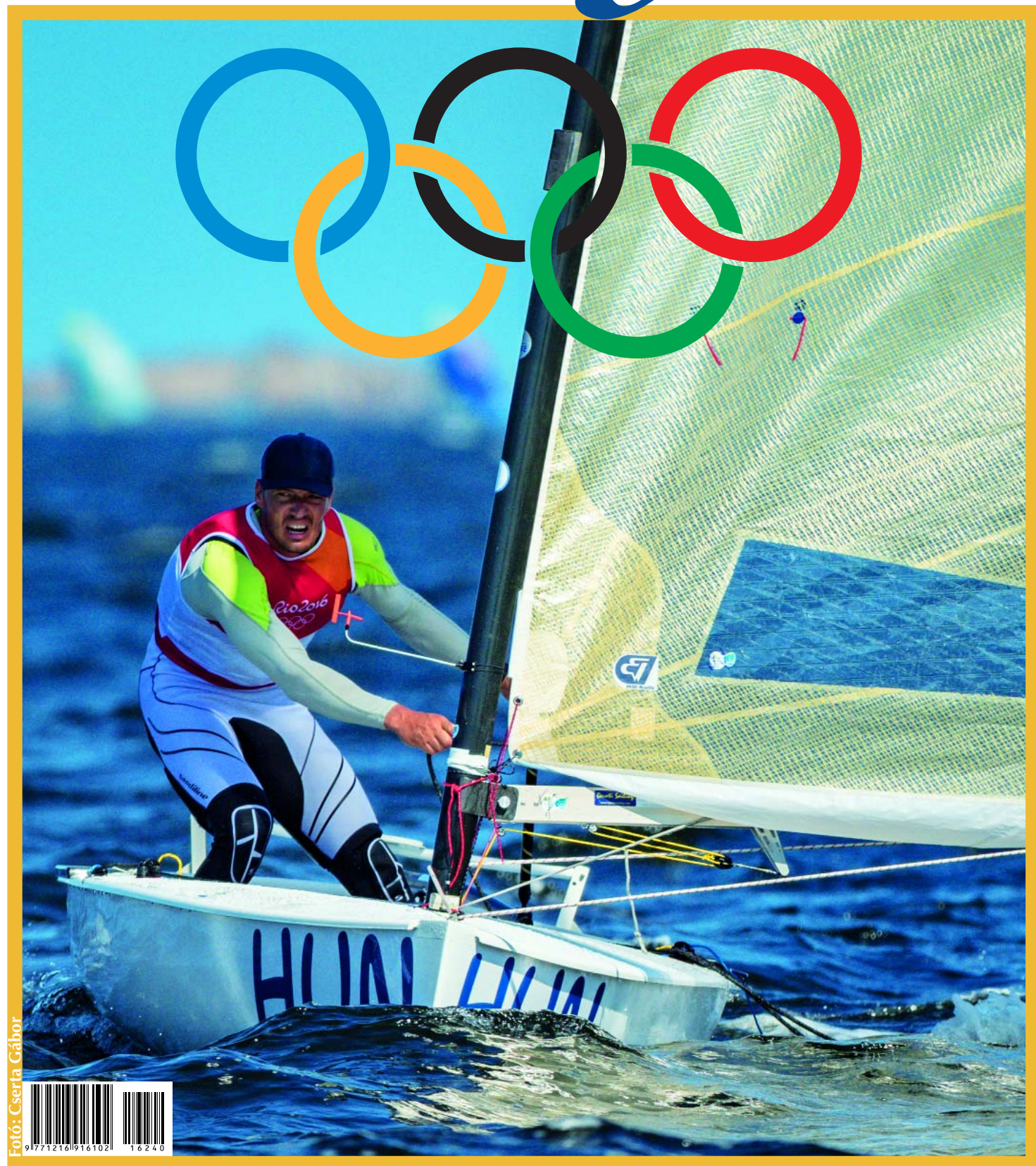

VITORLÁS, SZÖRF ÉS MOTORCSÓNÁK MAGAZIN

HAJÓ

24. ÉVFOLYAM, 2016. AUGUSZTUS–SZEPTEMBER

240. SZÁM 850 FT

Fotó: Cserta Csábor

Audi A haladás technikája

e-lőremutató

Audi Q7 e-tron quattro.

A világot változtatja meg, nem a mindennapokat.

A világ első TDI-motoros, hálózatról is tölthető, quattro-hajtású hibridje. Csupán 1,9 literes átlagfogyasztás mellett képes álló helyzetből 6,2 másodperc alatt 100 kilométer/óra sebességre gyorsulni. A rendszer összteljesítménye 374 lóerő, amihez a kategória legjobb elektromos hatótávolsága párosul. Tökéletes kombináció, mely új értelmet ad a dinamika és az agilitás fogalmának.

Berez Zsombor a riói olimpián
Fotó: Cserta Gábor

A cikkekben közölt riportokat és – ahol külön nem jeleltük – fotókat Cserta Gábor készítette, aki az MVM Sportegyesület megbízottjaként utazott Rióba de Janeiróba. Ennek köszönhetően kaphattak olvasóink elsősorban Berez Zsombor, és a magyar vitorlázók olimpiai szerepléséről naprakész információkat.

HAJÓ

VITORLÁS, SZÖRF ÉS MOTORCSÓNÁK MAGAZIN

ISSN: 1216-9161

WWW.HAJOMAGAZIN.HU,
E-MAIL: HAJO@HAJOMAGAZIN.HU

KIADÓ:
MÉDIA & MARKETING KFT.

MUNKATÁRSÁK:
SZEKERES LÁSZLÓ,
LITKEY FARKAS,
RUJÁK ISTVÁN

NYOMDAI MUNKÁK: PROSPEKTUS NYOMDA, VESZPRÉM
TERJESZTI: HIRKER ZRT., LAPKER ZRT.

EZ A KIADVÁNY A TÜV TANÚSÍTVÁNYA SZERINT AZ ISO 9001 SZABVÁNYNAK
MEGFELELŐ, FAMENTES, 100 SZÁZÁLEKBAN KLÓRMENTES, KÖRNYEZETBARÁT
TECHNOLÓGIÁVAL ELŐÁLLÍTOTT PAPIRRA KÉSZÜLT.

A riói olimpián 160 magyar sportoló szerepelt, több mint amennyire előzetesen számítottunk. Mindenek előtt mindannyiuknak szívből gratulálunk. A jelenlegi kvalifikációs rendszerben óriási szó, ha valaki kivívja a indulás jogát.

A 160 sportolóból álló magyar csapat nyolc arany, három ezüst és négy bronzéremmel az éremtáblázat 12. helyén végzett. Ez óriási siker.

Azonban szembeűnő, hogy a nyolc aranyat három sportágban – vívás, úszás, kajak-kenu – szereztük. De az összes érem tekintetében is majdnem azonos a helyzet, csupán egyetlen bronz jött az atlétáktól.

Négy éve, Londonban hasonló eredménnyel – 8/4/6 – zárt a magyar küldöttség, de lényeges különbség, hogy akkor majdnem a duplája, pontosan öt sportág között osztott meg az aranyérmek száma, az összes érmek számát tekintve pedig pontosan kétszerannyi, azaz nyolc sportág osztozott a 18 érmen.

Fájó, hogy csak két csapat, a pólósok jutottak ki Rióba. A kiemelt állami támogatásban részesülő, látványsportoknak titulált sportágak közül a lehetséges nyolcból összesen kettő, a két vízilabda válogatott lehetett a játékok résztvevője. Ők sem szereztek érmet, ezzel az elvárások alatt szerepeltek.

Túlzás lenne tehát azt állítani, hogy a magyar sport – úgy általában – rendben lenne. Sőt, látni kell, hogy a sikeres sportágak esetében is általában egy, vagy csak néhány versenyző igazán eredményes. Például úszásban a 37 fős csapatból kizárólag a saját útját járó Hosszú Katinka nyert aranyat, igaz, rögtön hármat. Rajta kívül egy »nagy öreg«, Cseh László egy ezüstöt, és két újonc fiatal, Kapás Boglárka és Kenderesi Tamás gyűjtött be egy-egy bronzérmel. Többen is – saját értékelésük szerint – kudarcot vallottak. A kajak-kenu szakágban kizárólag a női kajakosok szerepeltek kiemelkedően. Közülük is tulajdonképpen egy ember köré épülő csapat – Szabó Gabriella, Kozák Danuta, Csipes Tamara, Fazekas-Zur Krisztina – volt eredményes. Kozák győzött egyesben és Szabóval a párosban is. A többiek inkább csak magyarázkodtak.

A vívók viszont általában is sikeresek voltak, Szász Emese és Szilágyi Áron (az egyetlen magyar férfi győztes) arannyal, Imre Géza ezüsttel, valamint férfi párbajtőr csapat bronzal zárta az olimpiai versenyeket.

A vitorlázók teljesítménye viszont mindenképpen figyelemre méltó, különös tekintettel a fiatalokra. A két magyar újonc számára a riói olimpia felkészülésnek, egy fontos állomásnak tekinthető Tokió előtt. Vadnai Benjamin megfelelt a várakozásnak, Érdi Móri pedig minden reális elképzelést felülmúlt, nagyszerűen szerepelt. Futamgyőzelmével pedig jelezte, hogy lesz ő még sokkal jobb is. Berez Zsombor a saját elvárása alatt teljesített, de eredménye így is jónak mondható. A két szörfös úgy végzett, ahogy az várható volt. Ha megnézzük az elmúlt olimpiák eredményeit, a moszkvai játékok óta versenyzőink idén szerepeltek legjobban.

Érdi Móri teljesítménye pedig – a végeredményt a résztvevők számához viszonyítva – az összes olimpia magyar vitorlázó eredményeit figyelembe véve, Detre testvérek, Fináczy György és Heinrich Tibor után a negyedik legjobb eredmény!

Csak így tovább!

TARTALOM

HÍREK 3

Az olimpia otthona
BRAZÍLIA – RIÓ DE JANEIRO 4

Olimpia történet dióhéjban
ATHÉN–LONDON 10

Olimpia – 2016.
A VITORLÁS VERSENYEKRŐL 14

Olimpia – 2016.
FINN – BEREZC ZSOMBOR 18

Olimpia – 2016.
LASER RADIAL – ÉRDI MÁRI 34

Olimpia – 2016.
LASER – VADNAI BENJAMIN 48

Olimpia – 2016.
ÖSSZEFOGLALÓ 58

Az olimpiáról röviden
AZ MVSZ ÉRTÉLELÉSE 62

HÍREK

A jelen lapszámunkból az olimpia miatt minden egyéb ki-maradt. Pedig bőven lett volna miről írni, az alábbiakban csak egy párat említek.

Vadnai Jonatán friss világbajnoki címe, sőt, mindjárt kettő is; továbbá az Európa-bajnoki aranya és ezüstje. A Vadnai testvérek fiatalabbika, Jonatán, mondhatnánk szinte kopírozta bátyja karrierjét. Azért szinte, mert talán még egy hajszállal eredményesebb is. Kettejüknek húsz(!), nem tévedés, valóban 20 darab Európa- és világbajnoki érmük van a vitrinjükben! (Nem tudom a mostaniakat beleszámolták-e a srácok, amikor őket erről kérdeztem... De mindegy is.) Mindenesetre olyan rekordot tudhatnak magukénak, amelyet nehéz lesz felülmúlni. Ja! És nincs jelentősebb szponzoruk! Hihetetlen...

Kékszalagról is volna mondandónk, pontosabban a nagy hagyományokkal bíró európai tókerülő versenyek kapcsán tekintenénk át a jelenleg nem túl rózsásnak ígérkező jövőt. A kérdés az, hogy mi lehet az oka a részvétel drasztikus csökkenésének?

Fantasztikus dolog történ az idei Optimist bajnokságon: 129 résztvevő indult! Ilyenre, de még hasonlóra sem volt emberemlékezet óta – de az is lehet, hogy sosem – példa. Két csoportra kellett osztani a mezőnyt, mint a legnagyobb nemzetközi versenyeken. Történt mindez úgy, hogy külföldiek alig-alig voltak, talán ketten indultak. Ezek szerint tényleg megkezdődött a kishajósok körében – a legfiatalabbak esetében – szinte robbanásszerűen a fejlődés... Minek köszönhető mindez?

A szörfösök riói szerepléséről is fogunk írni, különös tekintettel a magyar részvételi rekordot beállító Gádorfalvi Áronról.

Az olimpiát nem engedjük még el, mert a magyar vitorlázás jövője miatt rendkívül fontos. Az MVSz már most, a riói játékokat követően – egyeztetve az érdekeltekkel – vázolta a következő olimpiái ciklusra vonatkozó finanszírozási elképzeléseit. A következő lapszámunkig elkészül – és akár elfogadásra is kerülhet – a részletesen kidolgozott tervezet.

Arról már a legutóbbi számban is beszámoltunk, hogy nagy fába vágtuk a fejszénket, amikor belekezdünk egy 37 lábás versenyhajó építésébe. A munka a vége felé közeledik, a tapasztalatainkat megosztjuk olvasóinkkal. Tervezzük, hogy különféle alapanyagokat is bemutatunk, egyrészt, hogy a beszállítók hozzáállását megköszönjük, másrészt magunk is kíváncsiak vagyunk egyáltalán van-e, ha van, akkor kimutatható-e a különbség karbon és karbon vagy epoxi és epoxi gyanta között, ha a specifikációja nem, csak a gyártója változik. Egyszerűen elvégezhető tesztekét csinálunk, és ezek eredményét is közreadjuk.

Többeket érint a vegyipar termékei közül a javító anyagok, szerkezeti ragasztók, alapozók, festékek és bevonatrendszerek. Mivel mostanában volt szerencsénk ezek körében is hosszabb időt eltölteni, vannak tapasztalataink bőségesen, amiket szintén tervezünk megosztani az olvasóinkkal. Olyan témákat is feszegetünk, amelyeket az interneten nem találni, mert például a gyártók sem szívesen adnak közre. Reményeink szerint ennek a kérdéskörnek is utána tudunk járni.

Szóval tervekből, elképzelésekből jól állunk.

Csak legyen energiánk mindenre.

Vadnai Jonatan

Egyre nagyobb az optimist mezőny létszáma

Kékszalag idei győztese: Litkey Farkas és csapata

37 lábás versenyhajó

Rio 2016™

B R A Z Í L I A - R I Ó D E J A N E I R O

Rio de Janeiro, Pão de Açúcar (Cukorsüveg-hegy)
Fotó: Halley Pacheco de Oliveira

László Tibor

AZ OLIMPIA OTTHONA

BRAZÍLIA – RIÓ DE JANEIRO

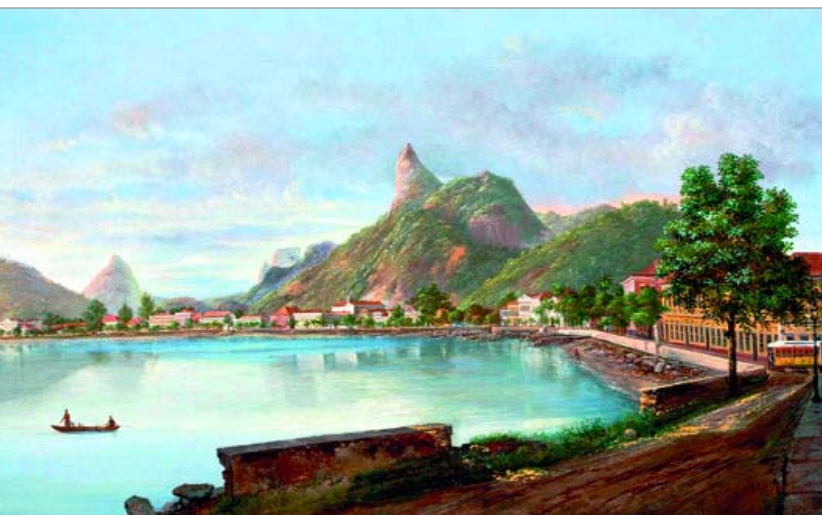
Meglepetést okozott, amikor a Nemzetközi Olimpiai Bizottság Riónak ítélte a 2016-os olimpiai játékokat. Akkor a brazil gazdaság igen jól teljesített, és egy sikeres kampány keretében jó és megvalósítható terveket mutattak be. Azonban a válság elérte Dél-Amerikát és tart a mai napig, ami kihatott az olimpiára is.

Pedro Álvares Cabral partraszállása, 1500, fetmény, Oscar Pereira da Silva

Rio de Janeiro alapítása, festmény, Antonio Firmino Monteiro

Botafogo Bay – 1869, festmény, Nicola Antonio Facchinetti

Rio de Janeiro, cca 1910.

A Nemzetközi Olimpiai Bizottság 121. ülészakán, 2009. október 2-án, Koppenhágában a 2016. évi nyári olimpiai házigazdájának – Madridot, Tokiót és Chicagót megelőzve – Rio de Janeirót választották. Első alkalommal ad otthont Dél-Amerika a világ legnagyobb sporteseményének.

A XXXI. nyári olimpiai játékokat 2016. augusztus 5. és augusztus 21. között, rekordszámú, 206 ország, 10 500 sportoló részvételével rendezték. Vitorlázásban 66 ország 163 női és 217 férfi sportolója, tíz osztályban versenyzett. A játékokon 28 sportágban 306 aranyérmét osztottak ki.

BRAZÍLIA

A Brazil Szövetségi Köztársaság – portugálul: República Federativa do Brasil – Dél- és Latin-Amerika legnépesebb és legnagyobb kiterjedésű országa, a dél-amerikai kontinens közel felét foglalja el. Brazília egyben a Föld ötödik legnagyobb országa, területe: 8 517 877 négyzetkilométer. Az Atlanti-óceán Brazília keleti oldalán 7367 kilométernyi partvonalat alkot.

1500. április 22-én Pedro Álvares Cabral portugál tengerész fedezte fel Brazíliát, amikor egy Indiába tartó flotta az Atlanti-óceán déli részén váratlanul szárazföldre bukkant. A passzátszél miatt hajóztak ennyire nyugatra. Az Indiába tartó vitorlások később is gyakran kötöttek ki Brazíliában. Portugália rövidesen bejelentette igényét a területre, ami az 1530-as évektől gyarmatává vált, államformája császárság volt. 1822-ben vált független állammá. 1889 óta demokratikus ország, bár az igazi demokrácia csak alig több, mint 30 éves, mivel itt is Dél-Amerika többi államához hasonlóan katonai diktatúra volt.

A terület kiaknázását az ország nevével adó brazilfa kitermelésével kezdték, majd az 1580-as évek táján nagy területeken cukornádat ültettek. Az ültetvényeken főleg Nyugat-Afrikából behurcolt fekete rabszolgákat dolgoztattak. A XVII. századtól jellemző az arany és gyémántbányászat, majd a XVIII. században jelentőssé vált a gyapot termelése. A XIX. századtól fő exportterméke a kávé, a kaucsuk, a kakaó és a dohány. A mai brazil gazdaság a világ hatodik legnagyobb gazdasága, amely a XX. század második felében igen gyorsan fejlődött. Jelentős a repülőgépgyártás, az elektronikus eszközök előállítása, az autógyártás, cipőgyártás, textilipar és pénzügyi szolgáltatások. Az elmúlt évtizedben azonban jelentős visszaesés tapasztalható.

Népessége (2014-es adat): 203 millió, fővárosa: Brazíliaváros. A népesség hatvan százaléka 29 évnél fiatalabb, 81,2 százalékuk városokban lakik.

Éghajlata az Egyenlítőtől északra, valamint az Egyenlítő és a Baktérítő között trópusi, az utóbbitól délre szubtrópusi, helyenként mérsékelt az éghajlat. Az egyenlítő vidékén az éves átlaghőmérséklet 25 °C körül van. Rio de Janeiro meleg éghajlatú, egész évben 23–27 °C körüli a hőmérséklet, és jellemzően széles vidék, évente 120 a ködös napok száma. Brazíliában jelentősen eltér az egyes területeken tapasztalható csapadék mennyisége. Az északkeleti régió Brazília legszárazabb vidéke, míg Amazóniában évi 3000–4000 milliméter a csapadék mennyisége (de itt is van száraz évszak).

Brazília hivatalos nyelve a portugál, de kiejtésben és hangsúlyozásban eltér attól, amit Portugáliában vagy a többi volt portugál gyarmaton használnak. Dél-Brazília városaiban sokan beszélnek olaszul, vagy németül, mivel felmenőik európai bevándorlók voltak.

Cap Camarat

A tökéletes hétvégi hajó

Signé Jeanneau

CAP CAMARAT CENTER CONSOLE 4.7 CC • 5.1 CC • 5.5 CC • 6.5 CC • 7.5 CC • 8.5 CC
CAP CAMARAT WALK AROUND 5.5 WA • 6.5 WA • 7.5 WA • 8.5 WA • 10.5 WA
CAP CAMARAT DAY CRUISER 6.5 DC • 7.5 DC

JEANNEAU
MAGYARORSZÁG

HIVATALOS SUZUKI MARINE MÁRKAKERESKEDŐ ÉS SZERVIZ

www.jeanneau.hu

ADEX YACHTING · 1136 Budapest, Tatra u. 12/a · Telefon: +36 1 270 0017

Tavi versenyhajó

A hajó tervel

Következőkben a hajó tervezőinek, a Flaar mérnökeinek legújabb, 37 lábás koncepcióját mutatjuk be.

A hajó tervezői – Déry Attila és dr. Mezey Zoltán – sikeres projektekkel (jelenleg a legjobb 8 m Open, a Flaar 26RR mellett, Flaar 18, Flaar 20, Flaar 26, Carbon 10 m, Fa Nándor-féle IMOCA 60-as stb.) a hátuk mögött kezdtek a feladathoz.

A projekt

A szabályok lehetővé teszik, hogy nyílt legyen a Kékszalag, azaz katamaránnal és trimaránnal is lehet indulni. Ezért rendkívül fontos, hogy az egytestűek versenye a továbbiakban is kiemelten legyen kezelve, mind sportszakmai, mind sajtó- és média-megjelenés szempontjai szerint. Ennek megfelelően a több- és az egytestű hajókat is díjazza a Magyar Vitorlás Szövetség.

A hajó tervezése során a fentieket figyelembe véve jártunk el, de Európa többi nagy tókerülő versenyeinek – Gorla, Centomiglia, Rund Um, Bol d'Or – kiírásait is tanulmányoztuk, így a hajó az ottani előírásoknak is megfelel.

A hajó

Ma egy 11–12 méteres versenyhajó az ideális választás a Balatonra. Elméletileg gyorsabb lenne egy még nagyobb, de – ha az anyagiaktól el is tekinthetnénk – a tó adottsága (vízszint) ezt a méretet teszi lehetővé, mert a nagyobbak egyúttal a lehetségesnél mélyebb merülések.

Flaar 37 paramétereivel

A hajó anyaga:	karbon-epoxi
Szerkezet, technológia:	szendvics, vákuuminfúzió
Hajóhossz (m):	11,28
Teljes hajóhossz (m):	14,70
Vízvonalhossz (m):	11,20
Legnagyobb szélesség (m):	3,32
Merülés (m):	1,60–2,20
Árboc magasság a dsectől (m):	16,70
Maximális vitorlafelület cirkáláskor (m ²):	158
Maximális vitorlafelület bőszeélben (m ²):	256
Tömeg/DSS-el (kg):	2280/1980
Ebből ballaszt tömeg/DSS-el (kg):	1340/1040
Vízballaszt tartály egy oldalon (l):	460

További információ: +3620 9353 764, +3670 2581 035

RIO DE JANEIRO

Rio de Janeiro (jelentése: január folyója) Brazília második legnagyobb, Latin-Amerika negyedik leggazdagabb városa Mexikóváros, São Paulo és Buenos Aires után. A XIX. századig a császárok koronázó városa, 1960-ig – amikor a kormány átköltözött Brazíliavárosba – Brazília fővárosa. A 6,5 millió lakosú város közigazgatásilag kilenc nagy kerületre, 33 közigazgatási régióra van felosztva. Rio de Janeiro leghíresebb városrészei: Copacabana, Ipanema, Botafogo, Rocinha, Flamengo, Leblon.

Neve egy tévedés eredménye, ugyanis 1502-ben a gyarmatosítók azt hitték a Guanabara-öbölről, hogy folyótorkolat, és mivel január volt, ezért a „Január folyója” nevet adták neki.

A várost és az öböl szigeteket a franciák 1555-ben Nicolau Durand de Villegaignon vezetésével elfoglalták, és a franciák szövetkeztek a tamaio indiánokkal, így komoly fenyegetést jelentettek a portugál gyarmat városára. Az inváziót csak tíz évvel később tudták felszámolni Estácio de Sá vezetésével, akit egy hadiflottával Portugáliából küldtek út-
nak. Miután sikeresen kiűzte az indiánokat és a franciákat, 1565. március 1-jén ő lett Rio de Janeiro alapítója.

A XVII. században Rio lakossága csupán 3850 főre volt tehető, indiánok, valamint 750 portugál és 100 afrikai lakta. A város magja a Castelo volt, itt építették a legtöbb lakóépületet, boltot, templomot, itt volt a jezsuiták kollégiuma is. A lakosság elsősorban a cukornádtermesztéssel és a halászáttal foglalkozott. Az ültetvényeken történő munka igen emberigényes volt, Brazília bekapcsolódott az afrikai rabszolga-kereskedelembé. A halászat szintén fontos részét képezte az életnek.

1693-tól – az első aranylelőhely felfedezésétől – a város kereskedelmi tevékenysége nagy mértékben nőtt, rajta keresztül bonyolódott az aranykereskedelem. Brazília függetlenségének kivívásáig az aranyat közvetlenül Portugáliába szállították.

A XVII. században a város lakossága már elérte a 12 ezret, és a hivatalos vallás a katolikus lett. Ebben az időben három nagyobb keresztény rend telepedett itt le és épített kolostort, a bencések a São Bentot, a ferencesek a Santo Antoniót, a carmeliták a Carmót. A jezsuiták befolyása jelentős volt, közvetítő szerepet töltek be a portugálok és az indiánok között. Egyre nagyobb gazdasági és politikai befolyásra tettek szert, de a portugál udvarral történő szembehelyezkedésük miatt 1759-ben az összes vagyonukat elkobozták.

Rio de Janeiro a XVIII. században 50 000 lakossal rendelkezett. Szükségessé vált a város ivóvízzel történő ellátása, ezért a Carioca folyót szabályozták, és megépítették az Arcos da Lapa vízvezetékét és a hozzá tartozó viaduktot, amelyen a folyó vizét a városközpontba szállították. Később a Carioca folyó – a városépítési elképzelések miatt – a felszín alá került.

1807-ben a Napóleon hadai elől menekülő I. Mária királynő és János régens herceg Rióba érkezett. János bankokat, színházat, kórházat, iskolát, nyomdát és kutatóintézményeket alapított. Létrehozta a máig közkedvelt botanikus kertet, itt honosították meg a teát. A művészeti élet is felpetézett, festők, szobrászok és építészek érkeztek a városba. A város lakossága 65 000 főre nőtt.

A gazdaság legjelentősebb ága a rabszolga-kereskedelem volt, akkoriban Rio számított a legnagyobb rabszolga-

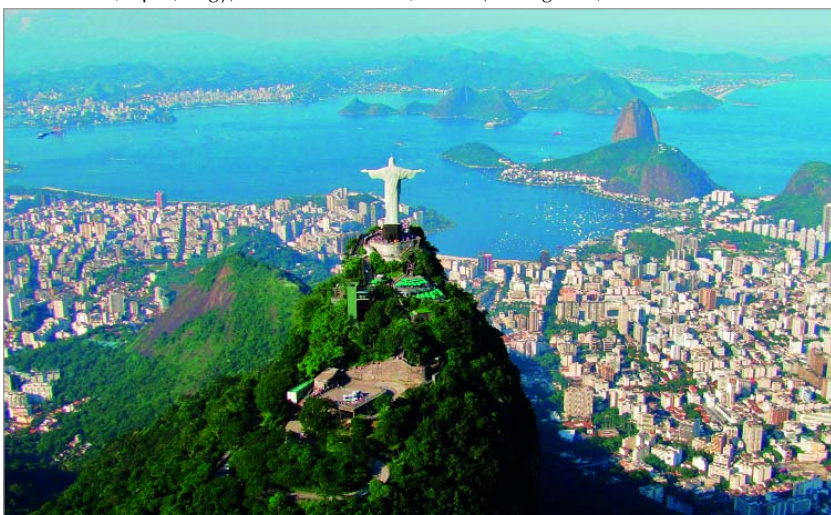
Biblioteca Nacional

Rio de Janeiro, Municipal színház – foto: Guilherme Lobo

A riói kilátás a Cukorsüveg hegyről – foto: Vanessa Marques
Corcovado (Púpos) hegy, a Cristo Redentor (Krisztus, a Megváltó) szoborral

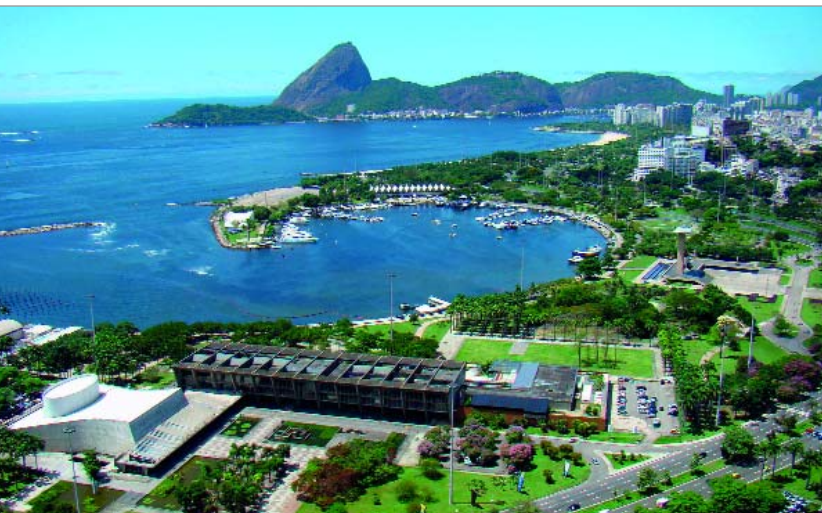

Rio de Janeiro, olimpiai falu

Guanabara-öböl – fotó: Sailing Energy / World Sailing

Marina da Glória, az olimpiai kikötő – fotó: Rodrigo Soldon

Rio de Janeiro és a Guanabara-öböl – fotó: NASA

importőrnek, az udvar és a cukornádültetvények munkaerőigénye miatt.

Amikor 1816-ban az anyakirálynő meghalt, fiát, János régens herceget királlyá koronázták, és visszahívták az anyaországba, ezért János Brazíliát a fiára, Péter régens hercegre hagyta. A század elején elkezdődött függetlenségi harcok felerősödtek, míg végül 1822. szeptember 7-én Péter régens herceget I. Péter néven Brazília császárává koronázták, ezzel Brazília alkirályságból önálló császársággá vált. A politikai és gazdasági helyzet változatlan maradt. Ez az időszak a kávétermesztés csúcspontja, amely a város fejlődésére jótékony hatással volt. A jelentősebb kávéültetvények és a kikötő között vasúti vonalakat, hajójáratokat létesítettek. Botafogo és Copacabana között alagutat építettek, a járdákat kikövezték, az utakon kiépítették a közvilágítást, valamint kidolgozták a szennyvízelvezető hálózatot is. A város lakossága meghaladta a nyolcszázézer főt.

1888. május 13. ismét fordulópontra Brazília és Rio életében, ugyanis Izabella, a császár lánya – apja távollétében – a világon utolsóként aláírta a rabszolgák felszabadításáról szóló törvényt a „Ley Aurea”-t. Az új helyzet megoldhatatlan feladat elé állította az uralkodót: kiesett az olcsó munkaerő, késtek a bevándorlások támogatásához szükséges intézkedések, amelyek hiányáért a nagybirtokosok a császárt okolták. Az egyházzal is megromlott a viszony, miután azt alárendelték az államnak.

A legnagyobb problémát azonban a katonák jelentették, akik nagyobb hatalmat követeltek maguknak. 1889. november 15-én kikiáltották a köztársaságot. A köztársaság élére Manuel Deodoro da Fonseca marsall került, ő lett Brazília első elnöke, és kezdetét vette a katonák uralma.

1891-ben megszületett Brazília alkotmánya, mely az Egyesült Államok alkotmányának mintájára készült. A századforduló grandiózus urbanizációs törekvései nagy lökést adtak a városnak. Francisco de Paula Rodrigues Alves elnöksége alatt korszerűsítették a kikötőt, lecsapolták a mocsarakat, kikövezték az utcákat, kiszélesítették a sugárutakat. Ebben az időben épültek olyan épületek, mint a Teatro Municipal, az Escola de Belas Artes, a Biblioteca Nacional stb.

1930-ban Getúlio Vargas elnök bevezette a nyolcórás munkaidőt, a szavazás titkosságát, a nőkre is kiterjesztve azt, bevezette a kötelező és ingyenes elemi oktatást, új alkotmányt fogadott el, és megnyirbálta az államok önállóságát. Hivatalba lépésekor élte át a kávéválságot, amely során hat év alatt mintegy hetvenmillió zsákot dobtak a tengerbe vagy égettek el.

A második világháborúban Brazília 1942-ben 30 000 katonával lépett hadba Németország ellen. A háború alatt az exportlehetőségek bővülésével a gazdaság erősödött.

Rio-Niteroihíd

Vargas bevezethette a minimálibért, illetve Rio államban létrehozták az acélművet, valamint az ország egyik legnagyobb bányászati és energetikai óriásvállalatát, a Companhia Vale do Rio Doce-t. A lakosság számának növekedésével tizenkét emeletes házakat kezdtek építeni már a '40-es években, a jobb módúak pedig a tengerhez közel építettek házakat. Ebben az időben készült a Megváltó Krisztus szobra.

Rio de Janeiro a világ egyik legszebb fekvésű városa. Dél-Amerika egyik gazdasági, kereskedelmi és kulturális központja, ahol a brazil GDP hatvan százalékát állítják elő. Rio fejlett kozmopolita metropolisz közel hatmillió lakosával. Egy évben kétmillió külföldi és ötmillió brazil látogatja. Kilencven kilométernyi homokos tengerpartja, a világ harmadik legnagyobb városi erdeje, a város jelképének számító Krisztus szobor, a tengerparton álló gránit Cukorsüveg hegy, a tavak és lagúnák teszik egyedülállóvá Rio látképét.

Brazília második legnagyobb és legsűrűbben lakott városa, 1261 négyzetkilométeren fekszik és 5 850 500 fő a lakosok száma. (Agglomerációval együtt a bő duplája kb. 12 millió.)

GUANABARA-ÖBÖL

A Guanabara-öböl – itt rendezik az olimpia vitorlás versenyeit – a második legnagyobb Brazíliában, 412 négyzetkilométer, a kerülete 143 kilométer, a bejáratánál fekszik Rio de Janeiro.

Az öböl domborzata fantasztikus látványt nyújt. A tengerbe meredeken leszakadó dómok szigetként emelkednek ki a sík területekre települt város fölé. A látképét elsősorban a Guanabara-öböl bejáratát őrző meredek csúcsok határozzák meg, mint például a Pão de Açúcar, avagy a »Cukorsüveg«, a 710 méteres Corcovado a »Púpos«, melyet a hatalmas, cirka 38 méteres Cristo Redentor Krisztus, a Megváltó szobor koronáz meg.

Az öböl két oldalán fekvő Rio de Janeirót és Nitreót köti össze a nyolc sávós, hivatalos nevén Costa e Silva híd, amit azonban mindenki csak Rio-Niterói hídnak hív. Ez egy ún. doboz-gerenda szerkezet, amely a leghosszabb feszített vasbeton híd a Föld déli féltekén, és a hatodik leghosszabb a világon. 1974-ben adták át a forgalomnak, része a brazil szövetségi autópályának. Teljes hossza: 13,29 kilométer, szélessége: 27 méter, pillérek közötti legnagyobb távolsága: 300 méter. Naponta mintegy 140 000 autó halad át rajta.

A tengerben sok kopasz sziget található, a legszebb közülük az Ilha Redonda. Sok helyen turzások alakultak ki a tagolt partot alkotó szirtek között, amelyek lagúnákat zártak el. A város kivételes természeti környezetével és szépségével a UNESCO világörökségének része.

Fotó: Sailing Energy/World Sailing

Rio 2016™

A mai napig fantasztikus hajó az 1960-as olimpián debütáló Repülő Hollandi

Szekeres László

OLIMPIA TÖRTÉNET DIÓHÉJBAN ATHÉN-LONDON

Egy olimpia kapcsán mindig fontosak az előzmények, mert azok ismeretében tudjuk értékelni az elért eredményeket. Rio kapcsán világosan kiderül, hogy történt előrelépés, még hozzá nyugodtan állíthatjuk, hogy jelentős. A két szörfös hozta a »szokásost«, ketten is kijutottak az olimpiára, a vitorlázók viszont a londoni eggyel szemben, most hárman képviselték hazánkat. És az sem mellékes, hogy jobb eredményt értek el.

1908: Egy 8 m yacht már igazi versenyhajó volt

1920: Megjelent az első jolle osztály, a 12 lábás

1932-ben a Sztárok jelentették a modern kishajót

1960-ban került a programba a Repülő Hollandi

Közel háromezer éves az olimpiák története. A görögök az első versenyeket időszámításunk előtt 776-ban, míg az utolsót 393-ban tartották. Ez idő alatt 292-szor rendeztek Olümpiában viadalokat.

Az ókorban a görögök hajóik hajtására megbízhatóbbnak tartották a rabszolgákat, mint a szelet, és hadrendjük a vízi útközetekben is a szárazföldi gyalogság harcmodorához igazodott. Így nem meglepő, hogy a vitorlás hajók nem terjedtek el. Azok a hajók sem nélkülözték az evezősök erejét, amelyeket vitorlával is felszereltek voltak, gyakorlatilag ezek is evezős gályaként funkcionáltak.

Ezek után nyilvánvaló, hogy az ókori olimpiákon nem rendeztek vitorlásversenyeket.

Az olimpiai játékok felélesztésének gondolata Panajótisz Szúcosz görög költő és újságíró fejében fordult meg először, 1833-ban. Az első újkori olimpiára emlékeztető versenyeket 1859-ben Athénban, a Pánhellén Stadionban rendezték, majd az 1870-es és 1875-ös játékokat is. „Az olimpiai játékok, melyeket évszázadokra abbahagytak, ismételten elkezdődtek! ... a klasszikus ókori játékokat Athén mellett újra felébresztették.” – adta hírül a korabeli sajtó. Ez – a történetírók szerint – nem teljesen egyezik a valósággal, de némi alapja lehetett annak idején. A kezdeményezés azonban abbamaradt.

Tény azonban, hogy a XIX. század végén a francia Pierre Coubertin báró kezdeményezte – sokan mások mellett – az olimpiai eszme feltámasztását. Célja a népek barátságának elősegítése, a béke eszméjének terjesztése volt. A Nemzetközi Olimpiai Bizottság 1894-ben jött létre szintén Coubertin kezdeményezésére. Az első hivatalos újkori versenyekre 1896-ban Athénban került sor.

Ezen az első, Athénban rendezett modern olimpián – talán mert követték az ókori hagyományokat – nem tartottak vitorlásversenyeket.

A második újkori olimpián már a vitorlázást is felvették a műsorra. Le Havre volt a regatta helyszíne, amelyen hat nemzet vett részt. Némely források szerint csak bemutatót tartottak, és ennek megfelelően kezelték az eredményeket is. Rengeteg az ellentmondás a résztvevő osztályok száma, a hajóosztályok, megnevezése körül, nem is beszélve a végső sorrendekről.

1904-ben St. Louis-ban szintén nem szerepelt az olimpia műsorán a vitorlázás. Az okok nem ismertek, de feltételezhető, hogy az akkoriban szokásos nagy versenyjachtok szállítása megoldhatatlan feladat lett volna.

1908-ban alakult meg az International Yacht Racing Union (IYRU). Az ebben az évben rendezett londoni volt első olyan olimpia, amelyen a vitorlázás teljes értékű sportágként került fel a műsorra, és a többi versennyel egy időben zajlottak a küzdelmek. A vitorlázás azóta is része az olimpiai programnak.

Először 1928-ban, Amszterdamban szerepeltek magyar sportolók az olimpia vitorlásversenyein. A 6 m yacht osztályban – Miháلكovics János volt a kormányos, Heinrich Tibor és Sebeók Sándor a nagyvitorla kezelői, Burger Sándor és Tuss Miklós az orrvitorla állítói – a Hungáriával 11. helyen végeztek. A 12 lábás jolle osztályban is volt magyar induló, Uhl Raoul a 13. helyen végzett a húsz induló között.

A második világháborút megelőzően két olimpián – 1928. Amszterdam és 1936. Berlin – szerepeltek magyar vitorlázók. Amszterdamból az imént már szó esett, Berlinben Heinrich Tibor képviselte hazánkat, 12 lábás jolle

osztályban a 7. helyen végzett a 25 induló között. Ez a mai napig a harmadik legjobb magyar vitorlás eredmény az olimpiákon.

1960-tól – az 1984. évi, Los Angelesben sorra kerülő nyári olimpiai játékokat kivéve – napjainkig volt magyar résztvevője az olimpiai vitorlás versenyeknek.

Legtöbb hajóosztályban, szám szerint hétben – Soling, Sztár, férfi 470-es, női 470-es, Finn, Laser, férfi szörf – húsz éve, az 1996-os atlantai olimpiai versenyeken indultak magyar vitorlázók. Ilyen sem korábban, sem azóta nem fordult elő.

Az idén öt hajóosztályban – ide számolva a szörfösöket – képviselték versenyzőink hazánkat. Ilyen már több alkalommal is előfordult, igaz, nem mostanában, hanem 1992-ben Barcelonában és 2004-ben Athénban.

1980-ban a moszkvai játékokon, Tallinnban rendezett versenyen született a magyar vitorlázók eddigi legnagyobb olimpiai sikere: a Detre testvérek – Szabolcs és Zsolt – által elért harmadik hely.

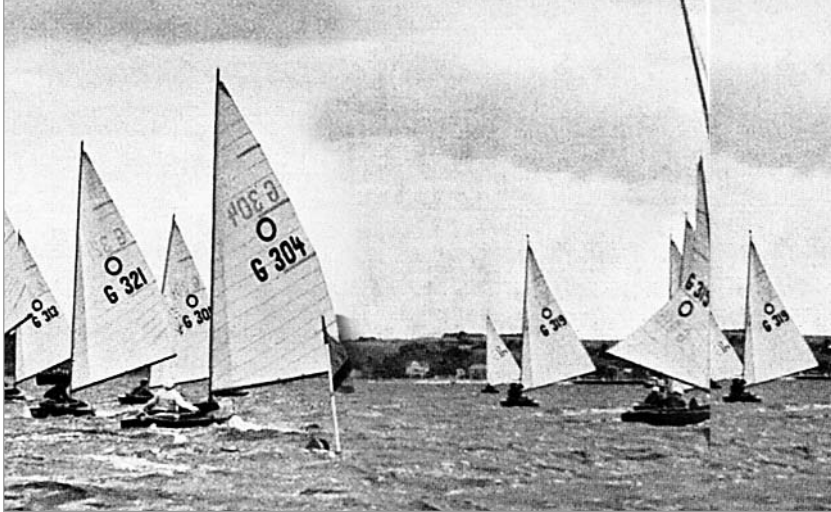
Ha az indulók számához viszonyítjuk az elért helyezéseket, természetesen akkor is Detréék eredménye a legjobb (80%), a képzeletbeli dobogó második fokán Fináczy György müncheni (77%), a harmadik helyen pedig Heinrich Tibor eredménye áll. Ebben a sorban Érdi Mária a negyedik (66%).

A magyar versenyzők közül a legtöbb olimpián a szörfös Gádorfalvi Áron vett részt, aki hat alkalommal szerepelt olimpiai játékokon. Ezzel – Mohamed Aidával együtt – utolérte Gerevich Aladárt. A vitorlázók közül Berecz Zsombor és Nyári Zsolt három-három olimpián versenyzett.

Ötven magyar egység szerepelt napjainkig az olimpiai játékok során vitorlázásban, ez pedig 59 magyar olimpián vitorlázót jelent. Névsor szerint ők a következők: Bácsics Katalin, Bácsics Krisztina, Berecz Zsombor (3 alkalom), Burger Sándor, Cholnoky Sára, Czégai Péter, Cserép Csaba, Detre Diána (2), Detre Szabolcs, Detre Zsolt, Eszes Tamás (2), Érdi Mária, Farkas László, Fináczy György (2), Fundák György, Gádorfalvi Áron (6), Gádorfalvi Luca, Gosztonyi András, Goszleth Marcell, Gömörny Pál, Györbíró Lívía, Izsák Szabolcs (2), dr. Haán András, Hajdu Balázs (2), Haranghy Csaba, Heinrich Tibor (2), Holényi Imre, Holovits György (2), Holovits Tamás, Jutassy István, Komm András, Kovácsi László, Litkey Bence, Litkey Farkas, Litkey Botond, Miháلكovics János, Molnár Albin, Nagy Ferenc, Nyári Gyula (2), Nyári Zsolt (3), Németh Enikő, Payr Anna, Pomucz Tamás, Ruják István, Sebők Sándor, Somogyi Tamás, Székely Antal, Szilvássy Attila, Szörényi Ádám, Telegdy István, Tenke Tibor, Tolnay Kálmán (2), Tuss Miklós, Uhl Raoul, Vadnai Benjamin, Vezér Károly, Weöres Márta, Wossala György, Zalai Gábor.

A magyar vitorlázók közül több hajóosztályban mindössze hárman szerepeltek: Berecz Zsombor (Laser és Finn), Heinrich Tibor (6 m yacht, 12 lábas jolle) és Tolnay Kálmán (Finn, Sztár). Kormányosként és legénységként pedig csak ketten: Heinrich Tibor és Holovits György. Heinrich Tibor két különböző osztályban (6 m yacht és Finn), míg Holovits György egyben (Sztár) versenyzett.

A legfiatalabb magyar vitorlázó olimpiákonok: Bácsics Krisztina és Érdi Mária, mindketten 18 évesen szerepeltek. A legidősebb pedig Wossala György, aki 55 éves volt, amikor Atlantában versenyzett.

1936: 12 lábas jollék versenyén 7. Heinrich Tibor

Fináczy György a tokiói olimpián

1980: Bronzérem az olimpián – Detre testvérek

2008: Berecz Zsombor első olimpiája

Rio 2016™

Olimpiai játékok, Rio de Janeiro
Fotó: Sailing Energy / World Sailing

Ruják István, fotó: Sailing Energy / World Sailing

OLIMPIA – 2016.

A VITORLÁS VERSENYEKRŐL

Féltünk és féltettük a versenyzőket az olimpia előtt a riói káosztól, a brazil közbiztonság állapotától, a szennyezett víztől. Aggodalmunk jogos volt, nehezen indultak a dolgok. Azután valahogy csak megoldódtak. Nagyobb balhé nélkül megúszták a rendezők, a versenyek lezajlottak, mindenki túlélte. A vitorlázók is, pedig nekik volt okok aggódni.

Giles Scott, hajóvezetésből jeles

Nem egy nyaralás

Egy Finnt is nehéz megülni néha

470-es rodeó

Rióban a magyar csapat eleinte elég nehéz körülmények között készülhetett. Szállásukat a szervezők nem az olimpiai faluban jelölték ki, hanem egy a kikötőhöz közelebb eső szállodában, de a kikötői transzfer szervezetlensége, étkezésük megoldatlansága, és sok más apró körülmény nehezítette a mindennapjaikat. A csapat határozott fellépésével, és a MOB segítségével sikerült orvosolni a problémák többségét, és a versenyek kezdetére valamelyest normalizálódott a helyzet. Így a sportolók a versenyzésre tudtak koncentrálni.

A mostani olimpia vitorlásversenyei azok közé tartoztak, amelyekre – és eddig ilyenből volt kevesebb – az olimpiának ténylegesen otthont adó városban került sor.

A riói ötkarikás vitorlásversenyeket a Guanabara-öbölben rendezték. Vitathatatlanul ez volt az egyik legjobb olimpiai helyszín.

A tavalyi előlimpia után rengeteg volt a panasz a víz minőségére, ide folyik ugyanis a világváros mocska, és a brazilok korábban nem nagyon törődtek azzal, hogy mi úszkál a vitorlázók körül. A Nemzetközi Olimpiai Bizottság szerint a problémákat megoldották, a víz minősége rendben volt, tíz hajó szedegette az úszkáló hulladékot a vízből, és az olimpiai kikötő mellett üzembe helyeztek egy víztisztító berendezést. Kelemen Tamás azt mondta egy interjúban, hogy a szemét mennyisége valóban csökkent tavaly óta, de ezzel együtt életében nem vitorlázott még ilyen mocskos vízen. Mindenesetre reméljük, hogy a sportolók egészségi károsodás nélkül ússzák meg a versenyt.

(A történethez hozzátartozik, hogy mielőtt az olimpiát Rióban ítélte a NOB, a brazilok – többek között – vállalták az öböl megtisztítását, valamint az ide folyó szennyvíz tisztítását. Erre négy milliárd dollárt irányoztak elő, de mindössze 170 milliót költöttek. Ez a szükséges összeg 4,25 százaléka, arra volt elég, hogy a felszínen úszó szemét egy részét eltávolították, illetve amit nem sikerült, azt elkerítették. A látvány így is ijesztő volt, a független laboratóriumi vizsgálatok eredményei pedig a hivatalos megfogalmazás szerint. Legalábbis »aggodalomra adtak okot«. – a szerk.)

Az olimpia helyszínével kapcsolatban minden szakértő egyetértett abban, hogy nehéz, soktényezős, sokféle képességet igénylő pályákról beszélünk Rio de Janeiróban. A Guanabara-öböl a nyílt óceánra néz, és egy szűk bejáraton tódul be a víz a belső öbölbe. Az áramlás emiatt rendkívül bonyolult, nagyon komoly felmérést és felkészülést igényel. Az öbölben hét pályát jelöltek ki a tíz vitorlás osztálynak, és a hajóosztályok felváltva vitorláztak a különböző pályákon. A pályák közül három az öböl külső részén, míg négy belül volt, közelebb a kikötőhöz. Ez a sokszínűség adta az olimpiai regatta egyik fő nehézségét, hiszen minden pályán eltérőek a szél-, áramlási és hullámviszonyok, így a versenyzőknek naponta más-más körülmények között kellett vitorlázniuk.

– Teljesen mindegy, hogy melyik pálya, úgymint minden nap teljesen különbözőek a körülmények, mindig az adott pillanatban, az adott aktuális körülményekhez igazodva kell valami maradandót alkotni. – mondta ezzel kapcsolatban Érdi Mária.

A világvizsgálatokat, világbajnokságokat vagy kontinensviadalokat általában egy-két pályán bonyolítják le, így a versenyzők az első néhány futam alatt kiismerhetik a körülményeket, és a helyismeret mellett a későbbi fu-

tamokon már más képességek – hajóvezetés, taktika, erőnlét, sebesség, pszichológia stb. – is előtérbe kerülnek. Itt Rióban úgy állították össze a programot, hogy a hajóosztályok naponta két futamot teljesítettek ugyanazon a pályán, másnap pedig már egy másik helyszínen folytatták.

Így rendkívül nagy szerepe volt az edzők és segítők munkájának, illetve a pályákon korábban eltöltött edzésidőnek.

Ezért az olimpiát megelőzően minden magyar versenyző több hetet edzhetett a helyszínen, és versenyzők azt mondták, hogy sikerült kiismerniük a változó szélviszonyokat. Az áramlások felmérése viszont már keményebb dió volt, de a folyamatos áramlásmérések sokat segítettek a versenyzőknek.

Ezért ezen a helyszínen egyértelműen a nagyobb, több motorossal, sok szakemberrel, és persze nagyobb költségvetéssel rendelkező csapatok voltak előnyben, azok a nemzetek, amelyek már több éve térképezték fel a helyszínt.

A tervezett futamszám a vitorlázóknál napi kettő, összesen tíz volt, ezt követte a legjobb tíz számára az Éremfutam.

A szörfösök napi három futamot mentek, azaz összesen 12 futamban mérték össze tudásukat, és ezt követte az Éremfutam.

Persze a vitorlázás nagyban időjárásfüggő sport, ezért beiktattak a programba tartaléknapiakat is, hogy az esetleges kedvezőtlen szélviszonyok miatt elmaradt futamokat pótolni tudják.

Lasereseink, Vadnai Benjamin és Érdi Mária augusztus nyolcadikán, az egzotikus nevű Pão de Açucar pályán két futammal kezdte a versenyt.

Berez Zsombor egy nappal később, augusztus kilencedikén szintén ezen a pályán rajtolt, a Laser és a Laser Radial mezőny pedig ezen a napon az öbölben a legbelső, Ponte nevű pályán versenyzett.

Érdi Mária nagyon koncentráltan várta a futamokat, így például a hivatalos megnyitó ünnepségre sem ment el. Rióban – közvetlenül a versenyek előtt – ausztrál edzőjével, Laura Baldwinal készült, edzőpartnere a kínai Lijia Xu, a londoni olimpia bajnoka lett volna, akivel sajnos – a kínai lány sérülése miatt – végül nem tudott edzeni. Mária hajójának a sebessége – már jóval a versenyek kezdete előtt – is rendben volt.

Pozitívan nyilatkozott Vadnai Benjamin is a benyomásairól. Édesapja szerint – aki egyben az edzője is – a hajója rendben van, a sebessége jó, Benjamin kondíciója tökéletes, mentálisan is megfelelően felkészült a versenyre. Ők is bizakodva várták az első rajtot.

Az olimpiai vitorlásversenyek első napján, augusztus 8-án az öt magyar résztvevő közül négyen álltak rajthoz. Érdi Mária Laser Radialban, Vadnai Benjamin Laserben, Cholnoky Sára női és Gádorfalvi Áron férfi szörfben (RS:X) indulnak. Berez Zsombor Finn dingiben egy nappal később kezdett.

Jelen számunkban csak a három magyar vitorlázóval – Berez Zsomborral, Érdi Máriával és Vadnai Benjammal –, illetve az ő versenyekkel foglalkozunk, meglehetősen részletesen.

Általában az olimpiai vitorlásversenyekről, és a szörfösökről – így a magyarokról is –, helyszíre miatt a következő számunkban írunk.

Finnek birkóznak a hullámokon

Semmi ok az izgalomra...

Negyven perces futam is lehet fárasztó
Munka, munka és munka

Rio 2016™

FINN - BERECZ ZSOMBOR

Berecz Zsombor
Fotó: Cserta Gábor

Fotó: Cserta Gábor

OLIMPIA – 2016.

FINN – BERE CZ ZSOMBOR

Berecz Zsombor kimagasló alakja az utóbbi évek, vagy inkább egy évtized magyar vitorlázásának. Eredményei, tudása, versenyzői magatartása, felkészültsége predestinálja erre. Most nem érte el a célját, de senki se gondolja, hogy nem is fogja. Nem adja fel. Csak felhúzták neki (vagy saját magának) a halasztás lobogót.

Egy legenda: Paul Elvstrøm és edzője, Eyvin Schiøttz

Az olimpiák legeredményesebb vitorlázója a finnes Ben Ainslie

Tolnay Kálmán, 1960.

Fináczy György, 1964. és 1972.

1949-ben a Nemzetközi Olimpiai Bizottság a Nemzetközi Vitorlás Szövetséggel közösen pályázatot írt ki egy személyes modern jolle tervezésére, amelyet a következő olimpián kívántak bevezetni. Számos pályamű közül végül a svéd Rickard Sarby tervezte hajót, a Finnt fogadták el a bírálók. Döntésük helyességét bizonyítja, hogy sokáig – az olcsóbb Laser megjelenéséig – a legelterjedtebb olimpiai hajó volt a világon, és azóta is olimpiai hajóosztály. A típus a mai napig tartó népszerűségéhez nagyban hozzájárul, hogy relatív kicsi és könnyű, az utóbbi évtizedekben jelentősen fejlődött és megfizethető.

FINN AZ OLIMPIÁKON

Az 1952-es olimpián Helsinkiben szerepelt első alkalommal a Finn. Ezen a versenyen elindul Sarby is a saját tervezésű dingijével, dobogóra is állhatott, igaz, »csak« a harmadik fokára. A dán Paul Elvstrøm a brit Charles Currey előtt fölényesen győzött. Elvstrøm korábban, 1948-ban Londonban Firefly osztályban szerezte meg az aranyérmét.

1956-ban Melbourne-ben, majd négy évvel később Rómában Elvstrøm ismételt.

1964-ben Tokióban a Finn osztály versenyein megüresedett trónt – Paul Elvstrøm visszavonulása után – némi meglepetésre – a közös német csapat tagja, a fiatal, mindössze 21 éves Willi Kuhweide foglalta el.

1968-ban Mexicóban egy szovjet vitorlázó, Valentin Mankin győzött, megszerezve ezzel az első olimpiai aranyérmét. Ezt a sikerét – Tempestben, illetve Sztárban – még kétszer megismételte.

1972-ben Münchenben a francia Serge Maury állhatott a dobogó legmagasabb fokára.

A következő, montreali olimpián Jochen Schümann győzött. Ő még két olimpiai aranyérmét tudhat magáénak, 1988-ban és 1996-ban Soling osztályban végzett az első helyen.

1980-ban moszkvai olimpiai játékokon a finn Esko Tapani Rechartt bizonyult a legjobbnak.

1984-ben a Los Angeles-i olimpián egy fiatal új-zélandi, Russell Coutts nem talált legyőzőre. Igaz később se nagyon. 1992-ben szerepelt először az America's Cupon, majd 1995-ben ő kormányozza a Black Magicet, amikor elnyerik az amerikaiaktól a világ legrégebbi sport-tróféáját. Ezután sorozatban, összesen tizenhat futamot nyert, úgy, hogy közben egyetlenegyszer sem kapott ki. Hasonló sorozatot soha, senki nem produkált. 24 éve nem győzték le az America's Cupon.

1988-ban Szöulban a spanyol Luis Doreste állhatott a dobogó legfelső fokára.

1992-ben Barcelonában ismét egy spanyol, José María van der Ploeg győzött.

1996-ban Atlantában a lengyel Mateusz Kusznierewicz diadalmaskodott.

2000-ben Sydney-ben a brit Iain Percy szerezte meg az aranyérmét, aki nyolc évre rá Sztárban bizonyult a legjobbnak.

2004-ben az athéni játékokon a brit Ben Ainslie győzött. A korábbi olimpián Laserben szerzett aranyérmét, majd Finnben még kétszer aranyérmes, 2008-ban Pekingben és 2012-ben Londonban sem talált legyőzőre. Ezzel minden idők legeredményesebb olimpiai vitorlás versenyzője.

MAGYAR FINNESEK AZ OLIMPIÁKON

Finn hajóosztályban szerepelt a legtöbb alkalommal magyar sportoló az olimpiákon. Fináczy György nevéhez fűződik az első magyar olimpiai futamgyőzelem, 1972-ben Münchenben sikerült neki ez a bravúr. Később a Detre testvérek két és a Nyári fivérek egy futamban értek elsőként célba. Rióban pedig ketten is győztek egy-egy futamon: Berecz Zsombor és Érdi Mária.

Szintén Fináczyé a legjobb finnes olimpiai eredmény. Münchenben nyolcadik helyen végzett.

1960 (35 induló): 25. Tolnay Kálmán
1964 (33 induló): 13. Fináczy György
1972 (35 induló): 8. Fináczy György
1976 (28 induló): 17. dr. Haán András
1980 (21 induló): 9. Ruják István
1988 (33 induló): 17. Székely Antal
1992 (28 induló): 21. Szilvássy Attila
1996 (31 induló): 26. Litkey Farkas
2000 (25 induló): 15. Hajdu Balázs
2004 (25 induló): 23. Hajdu Balázs
2016 (23 induló): 12. Berecz Zsombor

ELVÁRÁSOK

Berecz Zsombor a harmadik olimpiájára készülhet, de olyan esélyekkel, mint most, korábban nem utazhatott. Zsombi a londoni olimpiát követően kezdett Finnezni. Már az első versenyeken kiderült, ez a hajó sokkal jobban fekszik neki, mint korábban a Laser, már az első pillanattól kezdve sokkal jobban is érezte magát benne. Eleinte persze rengeteget kellett tanulnia, de nagyon gyorsan fejlődött, majd egy kisebb megtorpanás után – meglehetősen rövid idő múltán – valóban a legjobbakkal is felvehetette a versenyt. Mondhatni még most is új a Finn mezőnyben, de egyre biztosabban ott van az elitben. (A menők általában legalább négy, de inkább nyolc–tíz éve szerepelnek a finnes élmezőnyben.)

Zsombor 2014-ben a santanderi világbajnokságon magabiztosan szerezte meg az olimpiai kvalifikációt, majd az idei Eb ezüstérme igencsak biztató előjelnek volt tekinthető. Zsombi az Európa-bajnokság alatt végig nagyon kiegyensúlyozottan, megbízhatóan vitorlázott a kilencvenfős mezőnyben, ahol lévén az olimpia éve nemcsak Európa, hanem a világ csaknem minden valamirevaló Finnese rajtvonalhoz állt. Következett volna a világbajnokság, amire egy – szerencsére csak egy kisebb – betegség miatt el sem utazhatott. Egy vírusos betegség meglehetősen legyengítette a szervezetét. Meggyógyult ugyan a verseny előtt, de nem volt olyan fizikai állapotban, hogy a világbajnokságon küzdjön. Kár érte, mert így az utolsó nagyobb erőfelmérőn nem vehetett részt. (A világbajnokságot óriási fölényrel Giles Scott nyerte.)

Először is nézzük, mit várt magától Berecz Zsombor. A vitorlázókat búcsúztató sajtótájékoztatón határozottan jelentette ki: pontszerzés a célja, inkább az első hatban, de mindenképpen az első tízben szeretne végezni.

A közvélemény persze ennél vérmesebb reményeket táplált, de a szakemberek sem tartották elképzelhetetlennek, hogy 36 évvel Detréék sikere után, ismét lesz magyar érem az olimpiai vitorlás versenyeken. Természetesen Berecz Zsombor révén.

Haán András, 1976.

Ruják István, 1980.

Székely Antal, 1988.

Szilvássy Attila, 1992.

Litkey Farkas, 1996.

Hajdu Balázs, 2000.

Berecz Zsombor – fotó: Sailing Energy/World Sailing

Ami tulajdonképpen nem is volt elképzelhetetlen. Zsombi rengeteget fejlődött, a Finnt perfekt módon »megtanulta«, testsúlya ideális lett, a felszerelése hibátlannak mondható. Egyesülete, a Magyar Villamos Művek SE és a Magyar Vitorlás Szövetség biztosította az anyagi feltételeket, így a felkészülése és a versenyprogramja is megfelelt a nemzetközi élvonal követelményeinek.

Mégsem ezek a tényezők voltak a legfontosabbak, mert ezek a nemzetközi élmezőnyben tulajdonképpen csak az »alapokat« jelentik, hanem az, hogy Zsombor fejen és mentálisan is sokat fejlődött, minden szempontból felőni látszott a feladathoz.

BERECZ ZSOMBOR

Az MVM SE versenyzője minden idők legeredményesebb magyar finnese lett idén, amikor az Európa-bajnokságon ezüstérmét szerzett, de Finn Gold Cupon sem jutott korábban senki be a legjobb tízbe, amit ő 2013-ban ért el.

2014-ben már az első lehetséges alkalomkor, a santanderi világbajnokságon megszerezte az indulási jogot a Riói Olimpiára. Sőt! Az összes magyar sportoló közül ő volt a második, aki teljesítette a szintet.

A Finn osztály, a nehézsúlyú egyszemélyes kategória az olimpiai vitorlás számok között, talán a legkeményebb mezőny, ahová a legnehezebb bekerülni. A nemzetközi versenyeken az élen mindig rendkívül kiélezett a versengés. Ez önmagában még nem lenne különös, hiszen ma már mindegyik olimpiai osztályra ez a jellemző. De a Nemzetközi Olimpiai Bizottság Finnben nagyon szűkre szabta a mezőnyt: mindössze 23 induló lesz Rióban. Van ugyan osztályok, ahol még kisebb, hűszhajós mezőnyök versenyeznek, de az osztály népszerűségéhez, elterjedtségéhez, és ahhoz viszonyítva, hogy hány országban finneznek magas színvonalon, kétségtelenül ez lesz a legtömörebb flotta.

2014-ben a santanderi világbajnokságon a 23-ból 12 helyre lehetett bekerülni, és Berecz Zsombinak ez sikerült, miközben több nagymenő, korábbi olimpiai helyezett mögötte végzett, és csak 2015-ben vagy 2016-ban küzdöttek be magukat az indulók közé. Vagy éppen nem is sikerült egyiknek-másiknak.

Zsombi Finnben harmadik éve egyre biztosabban tartozik a világ élvonalába. Amikor nem versenyez, havonta legalább három hetet tölt Valenciában a Devoti Dinghy Academy-n, amely jelenleg talán a leghatékonyabb, a legtöbb élversenyzővel dolgozó műhely.

De nem csak ez a három év emelte őt a legjobbak közé. A harmadik olimpiájára készül, Laser osztályban már ott volt Pekingben (Csingtaóban), majd Londonban (Weymouth-ban) is. Vagyis tizenéve hajt a nemzetközi mezőnyben, és éli azt a kőkemény életet, ami az egyetlen út az igazi vitorlás sikerekhez, az olimpiai eredményességhez. Kezdetben Kocsis Péter hitt benne és – a Team Proximo zászlaja alatt – támogatta. Két éve a fő segítőtje a klubja, a Magyar Villamos Művek SE és a Magyar Vitorlás Szövetség.

A londoni olimpia után hajóosztályt váltott, rögtön magyar bajnok lett. Egy hétre rá megverte a német mezőnyt is a bajnokságukon. Ez már megsüvegelendő volt. De a következő szezonban megmutatta, hogy még sokkal több lehetőség van benne.

Az első nagy sikerét 2013-ban Tallinnban a világbaj-

nokságon érte el, amikor 7. lett. Soha még magyar finnes nem tudott bekerülni a Gold Cupon a legjobb tízbe. Utána az Európa-bajnokságon a 14. helyen végzett, ami szintén kiváló eredmény. Manapság ritkán gyengébb verseny egy Eb mint a világbajnokság, mert a kontinensviadatok nyíltak, és tengerentúli menők java is részt vesz ezeken. Ráadásul Finnben nyolcvan–száz hajós mezőnyökről beszélünk. A versenyzők ebben az osztályban – a többi hajóosztályoktól eltérően – a selejtezőfutamon is együtt, egyetlen csoportban vitorláznak.

2014-ben a La Rochelle-i Európa-bajnokságon a 9. helyet szerezte meg, majd ősszel a kvalifikációs vébén 33 nemzet 78 versenyzőjével megküzdve 15., a nemzetek sorrendjében 11. helyen végezve kvalifikált Rióra.

Decemberben megnyerte a Christmas Race-t Palamosban, majd 2015-ben győzött az Andalúz Olimpiai Héten, 4. lett Világkupa versenyen Hyeres-ben, 15. az Eb-n és 11. az olimpiai próbaversenyen az Aquance Rión. Közben természetesen folyamatosan készült és edzett, javarészt Valenciában a Devoti Dinghy Academy-n.

Idén elsősorban Rióra készülve Barcelonában a Finn Európa-bajnokságon 2. lett. Negyvenöt évvel ezelőtt 1971-ben szerzett bronzérmét az Eb-n Fináczy György, és azóta nem volt a világszínvonalat elérő finnesünk. Berecz Zsombor – ugyancsak a 40-es rajtszámmal, akárcsak nagy elődje – újra odaért a legjobbak közé.

Eddigi olimpiai eredményei: 2008 Csingtao: Laser 29., 2012 Weymouth: Laser 21.

AZ ELLENFELEK

Az igazi kérdés: akad-e valaki, aki megszoríthatja az öt éve – két alkalom kivételével – veretlen brit Giles Scottot? A szakértők szerint nem nagyon.

A további két éremre viszont öten–hatan is eséllyel pályázhatnak, de ha további öt–hat versenyző érne a dobogóra, az sem jelentene nagyobb meglepetést.

A mezőny kiegyensúlyozottságát mutatja, hogy a pontszerző helyekre akár húszan – közöttük Berecz Zsombor – is aspirálhatnak...

Nagyon erős ez a társaság, sok szakember szerint jelenleg a Finn az olimpiai vitorlázás csúcskategóriája. Akkor vajon miért csak 23 finnes állhat rajthoz?

Lássuk a résztvevőket!

Jonas Høgh-Christensen (Dánia)

A dánok kétszeres világbajnok versenyzője negyedik olimpiáján vesz részt Finn hajóosztályban. A 35 éves versenyző hosszabb kihagyások után újra visszatért a versenyvitorlázáshoz, és egyre jobb formába került.

Alejandro Foglia (Uruguay)

A 32 éves uruguayi versenyző szintén a valenciai Dinghy Academy növendéke, aki a 2015-ös világbajnokságon szerezte meg az olimpiai indulás jogát. Legjobb eredménye a 12. helyezése a nyílt Európa-bajnokságon.

Ivan Kljakovic Gaspic (Horvátország)

A háromszoros Európa-bajnok horvát versenyzőt tartják az egyik legtapasztaltabb versenyzőnek a Finn mezőnyben. Gaspic kemény csatát vívott honfitársával, Milan Vujsinovic-csal az olimpiai szereplésért, kettejük vetélkedése az idei világbajnokságon dőlt el, amelyből Gaspic

Aranyérmes: Giles Scott – fotó: Sailing Energy/World Sailing

Ezüstérmes: Vasilij Zbogor – fotó: Sailing Energy/World Sailing

Bronzérmes: Caleb Paine – fotó: Sailing Energy/World Sailing

Negyedik: Jorge Zarif – fotó: Sailing Energy/World Sailing

Ötödik: Ivan Kljakovic Gaspic – fotó: www.onEdition.com

Hatodik: Max Salminen – fotó: Sailing Energy/World Sailing

Hetedik: Josh Junior – fotó: Sailing Energy/World Sailing

Nyolcadik: Jake Lilley – fotó: Sailing Energy/World Sailing

jött ki győztesen. Berecz Zsombor egyik jó barátja, aki Zsombi meghívására részt vett a 2013-as Magyar Finn Bajnokságon. Az olimpián – mint ahogy évek óta – Pata árboccal vitorlázik.

Lei Gong (Kína)

33 éves kínai versenyzőnek nincs számottevő nemzetközi eredménye. Ez lesz a második olimpiája.

Allan Julie (Seychelles-szigetek)

A Seychelles-szigeteken nemzeti hősként tartják számon, Laserben már négy olimpiai részvétellel büszkélkedhet, Finn hajóosztályban az olimpiai részvételt idén szerezte meg az afrikai kontinensnek. Legjobb szereplése Finnben nem túl előkelő, világbajnoki 45. helyezést ért el.

Josh Junior (Új-Zéland)

Éremesélyesként tartják számon Rióban, nagy csatát vívott honfitársával, Andrew Murdoch-kal az olimpiai részvételért. A mezőnyben egyedülként mondhatja el magáról, hogy 2012 óta legyőzte Giles Scottot.

Deniss Karpak (Észtország)

A Zsombival egyidős észt versenyző 2008-ban kezdett Finnezni, azóta folyamatosan a világ top húsz versenyzője között szerepel. Bár a mezőny egyik legmagasabb versenyzője, inkább a gyenge szeles futamokban tud igazán eredményesen szerepelni.

Alican Kaynar (Törökország)

A török versenyző az idei évben szerezte meg országára az olimpiai kvalifikációt, legjobb szereplése a hajóosztályban Európa-bajnoki tizedik helyezése.

Jake Lilley (Ausztrália)

Fiatalkorú feltörekvő versenyzője a Finn mezőnynek, ez lesz az első olimpiája. Az elmúlt egy évben nagyon szép eredményeket ért el a nemzetközi versenyeken.

Jonathan Lobert (Franciaország)

A francia olimpiai harmadik helyezett versenyző. A riói játékok legnagyobb esélyesei között tartják számon, jelenleg a világranglista második helyezettje.

Ioannis Mitakis (Görögország)

2009-től versenyez Finn hajóosztályban, legjobb eredménye 2012. évi Európa-bajnoki címe. A londoni olimpia óta sokat fejlődött, elsősorban a gyenge szeles futamokban eredményesebb.

Tapio Nirkko (Finnország)

A finn versenyző legjobb eredménye a 2009-es Európa-bajnoki ezüstérme. Nehezen kiszámítható versenyző, ha jó napot fog ki bárkit megverhet. A mezőnyben ő edzett a legtöbbet Rióban.

Facundo Olezza (Argentína)

A Rióban rajtvonalhoz álló Finnesek között a legfiatalabb versenyző, aki 2015 februárjában ült át a Laserből Finnbe. Számottevő eredménye nincs. Berecz Zsomborhoz hasonlóan a valenciai Dinghy Academy kötelékében, az olasz olimpiai ezüstérmes Luca Devoti irányításával készül az olimpiára.

Caleb Paine (Amerikai Egyesült Államok)

Nagy csatát vívott honfitársával Zach Raily-vel az olimpiai részvételért. 2008-ban kezdett Finnezní, egykor a világranglista első helyezettje volt.

Anders Pedersen (Norvégia)

A 24 éves norvég versenyző első olimpiájára készül. A legjobb eredménye junior világbajnoki címe, valamint felnőtt világbajnoki 8. helyezése.

Giorgio Poggi (Olaszország)

Az olasz versenyző legjobb eredménye egy világbajnoki ötödik helyezés, a 2008-as olimpián a 11. helyen végzett.

Jan-Pieter Postma (Hollandia)

A holland versenyzőt szintén a nagy esélyesek egyikeként tartják számon, az előző olimpián épphogy lemaradt a dobogóról. A 2016-os szezonja eddig fényesre sikeredett, hiszen Európa-bajnoki címe mellé világbajnoki bronzérmét is szerzett.

Tom Ramshaw (Kanada)

A fiatal versenyző 2015 végén ült át Finnbe, 2016 januárjában szerezte meg országa számára az olimpiai indulás jogát. Az idei Európa-bajnokságon 10. helyen, a világbajnokságon 8. helyen végzett. Szintén a Dinghy Academy növendéke.

Max Salminen (Svédország)

A svéd versenyző a londoni olimpia után ült át Finnbe, miután a Sztár osztályban olimpiai bajnok lett. Legjobb eredménye Európa-bajnoki ötödik helyezése.

Giles Scott (Nagy-Britannia)

Az abszolút favorit versenyző a mezőnyben, akit az elmúlt öt évben csak kétszer győztek le, 2013 áprilisa óta veretlen. A britek nagy ikonikus finnese, Ben Ainslie árnyékában nem nyílt lehetősége a londoni olimpiai részvételre, bár akkor is a nagy esélyesek között tartották volna számon. Rióban megmutathatja tudását.

Jorge Zarif (Brazília)

A brazilok olimpiai reménysége kétszeres Finn junior világbajnok. 2013-ban a tallinni világbajnokságon érte el eddigi legjobb eredményét világbajnoki győzelmével. 15 évesen ült át Finn hajóosztályba. Édesapja szintén Finn versenyzőként az 1984-es és 1988-as olimpián vett részt. Neki a riói lesz második olimpiai szereplése.

Vasilij Zbogor (Szlovénia)

Berecz Zsombor klubtársa a valenciai edzőtáborban (Dinghy Academy). A negyvenéves szlovén a mezőny legidősebb versenyzője, ötödik olimpiájára készül. Finn hajóosztályban Európa-bajnoki arany- és bronzéremmel, világbajnoki bronzéremmel büszkélkedhet. a londoni játékokon hatodik volt. Szlovéniában az egyik legismertebb sportolók egyike.

ZSOMBI OLIMPIAI ESÉLYEI

(Az olimpia előtt – a szerk.)

Egy olyan társaságba bekerülni mint a menő – értsd alatta, hogy Eb, vb, olimpiai érmesek – finneseké, már magába véve is nagy dicsőség. Ugyanakkor ezek a rangok az

Kilencedik: Facundo Olezza – fotó: Sailing Energy/World Sailing

Tizedik: Pieter-Jan Postma – fotó: Sailing Energy/World Sailing

Tizenegyedik: Ioannis Mitakis – fotó: Sailing Energy/World Sailing

Tizenkettedik: Berecz Zsombor – fotó: Sailing Energy/World Sailing

Berecz Zsombor ragyogó formában érkezett Rióba

Kelemen Tamás

olimpián semmit sem jelentenek, mert akik kijutottak Rióba, azok közül a többségnek van a fenti kollekcióból legalább egy. Persze minden jel szerint közülük kerülnek ki az olimpiai dobogósok is.

Giles Scottnak előre odaadhatnák az aranyérmet, de a további helyezések már vita tárgyát képezhetik. Mindenesetre nem lenne nagy meglepetés, ha Vasilij Zbogor is a dobogóra állhatna. Ok, de ki lesz még érmes? Legalább tíz nevet sorolhatok... Köztük akár Berecz Zsomborét is.

Zsombor a saját elvárása szerint pontszerző helyen végezne, ami mondhatjuk reális célkitűzés tőle. Véleményem szerint lehet ő jobb is, de ha ettől elmarad, akkor sem dől össze a világ. A versenyzők között olyan kicsik a tudásbeli különbségek, hogy Rióban a pillanatnyi forma, és még inkább a pszichés tényezők döntenek majd.

KELEMEN TAMÁS

Kelemen Tamás – ahogy legtöbben ismerik: Keló – 2013 óta Berecz edzője. A riói a második olimpiája.

45 éves, 1980-ban, a VVSI-ben kezdett vitorlázni. 13 magyar és két tengeri bajnoki címe van, tíz évig (1984–1994) válogatott versenyző volt, 1996-ban a Repülő Hollandi világbajnokságon negyedik helyet szerzett. Kétszer győzött a Kékszalagon.

2009 óta Berecz Zsomborral dolgozik, 2013-tól a Magyar Villamos Művek SE-ben.

Vitorlakészítéssel és tervezéssel is foglalkozik.

A FINN VERSENYEK

Az itt szereplő 23 nemzet legjobb Finnesei rendszeresen találkoznak a nagy regattákon, hogy eldöntsék ki a legjobb közülük az adott versenyen. Sok újdonságot nem jelentett a mostani regatta sem, leszámítva, hogy ez csak négyévente kerül sorra. Sokak szerint ebben van a különlegessége, mások pedig azt állítják, hogy egy olimpia is csak egy verseny. Azért legtöbben azért négyéves ciklusban gondolkodnak, az olimpiára építik fel az életüket.

Első versenynap, augusztus 9.

Berecz Zsombor egy nappal később kezdett, mint a többi magyar vitorlázó. A Pão de Açúcar pályán 6 és 12 csomó között változó szél fújt.

1. futam

A finnesek pályáján, gyenge, trükkös, pörgölődő szél fújt, ami kedvezett a Velencei-tavon felnőtt Eb ezüstérmes Berecz Zsombornak. Az első futamban tizedik volt a kreuzbójánál, egy helyet javított, végül a kilencedik helyen végzett.

2. futam

Végig vezetett, elsőnek futott át a célvonalon – csakhogy korai rajtja miatt ebből a futamból kizárták.

Zsombi így értékelt: – *Nem volt egyszerű nap. Igazából nagyon feküdt nekem a pálya. Az első futamban kilencedik lettem, magabiztos, nyugodt, biztonságos vitorlázással. A második futamban sem csináltam extrát, csak jöttem a pöffök, és egész jól éreztem őket. Főleg a második szakaszban leváltam a mezőnyről, mert láttam valamit a jobb oldalon, és hála istennek jól láttam. Átvettem a vezetést, de a végén a befutónál nem szólt a duda. Kiderült, hogy korai rajtos voltam. Persze csalódott vagyok, de elkenődve semmiképp. Ahogy a*

315

Gyors túrahajó | Könnyű kezelhetőség | Személyre szabott kialakítás | Innovatív dizájn

Tervező: Judel / Vrolijk
biztonságos, gyors, modern

Színek, kárpitok és faanyagok
szinte végtelen kombinációja

Sokoldalú funkcionalitás: hagyományos vagy egybenyitott szalon

Tágas kokpit: nagy élettér,
rúd- vagy dupla körkormány

THE ONE FOR ALL COLOURS OF LIFE

new 315

345

385

415

455

505

575

new 675

BEMUTATKOZIK A HANSE HUNGARIA KFT.:

- Hanse vitorlások hivatalos magyarországi képviselője
- Teljes körű szervíz szolgáltatás és garanciális javítások a Balatonon és a tengeren

Hanse Hungaria Kft. | info@hansehungaria.hu | hansehungaria.hu
Keszthelyi Yachtkikötő, 8360 Keszthely, belterület hrsz. 3795/17/B
Telefon: +3670 945 4538

Hanse
BREAKING RULES . SETTING TRENDS

A hullámok és nem a szél jelentették a nagyobb kihívást
Egy Finn állandó koncentrációt követel

Keló (Kelemen Tamás, Zsombi edzője – a szerk.) mondta, a magyar vitorlázás tele van »mi lett volna, ha...«-val, ez nem az a sztori lesz. Ezt a formát meg tudom ismételni a következő napokban. Úgyhogy valóra fog válni az álmom, és mindent meg is teszek érte. Jobb vagyok, mint valaha. Igazából ez is csak megerősített benne, hogy a mezőny fölött vagyok ilyen szélben, és tényleg jobban vitorlázom, mint ők. Ez a futam a kieső, ez biztos. Igyekszem kicsit jobban odafigyelni a rajtokra, de tényleg érzem, hogy jobban vitorlázom, mint a többiek. Holnap talán kicsit később fogok rajtolni, változtatni igazából nem kell semmin, nagyon szépen összeraktuk ezt a formát az olimpiára, úgyhogy csak ki kell hoznom magamból azt, amit tudok, és nem lesz gond. A vitorlázásnak ma nem a fizikai oldala mutatkozott meg, ma gyengébb, forgolódós szél volt, amiben többet kell gondolkodni. Ez mindenképp fekszik nekem, hiszen a Velencei-tóról jöttem. Holnaptól kinn leszünk egy külső pályán, ahol a fizikai oldala fog megmutatkozni a vitorlázásnak, de abban is jó vagyok, úgyhogy jöhet!

Második versenynap, augusztus 10.

Külső pályán (Niterói), húszcsomós szélben kezdtek a finnesek. A második futamra még erősödött is a szél, a hullámszél pedig sokkal durvább lett.

3. futam

Erősebb és egyenletesebb szél fúj, ami elvben nem a magyar versenyzőnek kedvezett, mégis második helyen ért az első bójához. A következő szakaszon, bőszelelben megelőzte ellenfelét, és a második pályajelet az élen kerülte! A második cirkálós szakaszon azonban négy helyet vesztett. A továbbiakban nem változott a helyzet, Zsombor az ötödik helyen ért célba.

4. futam

A következő futamra tovább erősödött és fordult szél. Az első bójához Zsombi a 19. helyen érkezett. Innen a céljához helyet javított, végül a 12. helyen fejezte be a futamot. Ezzel az összetett lista 11. helyén áll.

Berez Zsombor: – Az első futam elején még nem fújt annyira a szél, és a hullámok is visszafogottabbak voltak, úgyhogy nagyon jó tempóm volt. Az első bójánál másodikként fordultam, hátszelelben pedig sikerült átvennem a vezetést. A második kruzban a hullámok okoztak némi problémát. Az új hajómba egy nagy és egy kis ventil helyett – direkt a Rióban várható kis szélre tekintettel – két kicsit rendeltem, hogy ne húzzon annyi vizet, ha ki akarom szívni. Ez most, a nagy szélben nem jött jól, lassan folyt ki a hajóból a víz. Mire eltűnt benyeltem még egy nagy hullámot, ami nem tett jót a sebességemnek. Végül ötödik lettem, ami nagyon jó.

– A két futam között volt egy kis halasztás, mert nem bírták a bójákat lerakni. Fújt egy 27–30 csomós szél, úgyhogy küzdöttünk az elemekkel. A második futamban az első tapasztalatait próbáltam felhasználni, amit nem kellett volna... Egy jó lee-rajt után úgy döntöttem, hogy egy egész jó pozícióból átmegyek a jobb oldalra, de sajnos nem jött be a jobb oldal, 19. helyen értem fel, ráadásul a kruz-bóját is levertem, így a legnagyobb pöffben kellett egy 360 fokos büntetést csinálnom. Az nem volt vicces, de túléltem. A hátszelelben lecsorogtam, ott nem történt semmi említésre méltó, mindannyian a túlélésre mentünk. A következő cirkáló szakaszon nem tudom, hogy volt-e nálam gyorsabb, de hogy mindent beleadtam, az egészen biztos. Több száz métert

jöttem fel, és helyezésemben is rengeteget. A bója ismét szerencsétlenül jött ki, két felesleges fordulót kellett csinálnjak, és majdnem levertem megint. Hátszélben tartottam a helyemet. Nagyon élveztem az egész napot, hiszen legalább két éve nem vitorláztam ilyen körülmények között.

Harmadik versenynap, augusztus 11.

Riót gyengeseles helynek gondoltuk, ami többnyire akár igaz is lehet, de most ismét a gorombább arcát mutatta az Atlanti-óceán.

5. futam

Berecz Zsombor jól rajtolt, rövidesen vezetett is, az első bójánál másodikkak fordult. Hátszélben tartotta a helyét, a következő cirkáló szakaszon átvette a vezetést, és nem is engedte ki többet. Futamot nyert!

6. futam

Ez is kitűnően sikerült, hetedik helyen ért célba. Ezzel Berecz Zsombor összetettben a harmadik helyen áll!

Esti összegzés Ruják Istvántól: Zsombi futamgyőzelmével és hetedik helyével a Riói Olimpián Finn osztályban az összetett verseny harmadik helyére ugrott előre. Ilyen magasságokban magyar finnes még soha nem járt. 1972-ben Kielben Fináczy György megnyerte az utolsó előtti futamot, amellyel esélye nyílt arra, hogy végeredményben feljusson a dobogóra, de nem sikerült neki. De hát Berecz Zsombi már mindenben túlteljesítette az elődeit, világbajnoki helyezéseivel, Európa-bajnoki ezüstérmével és a mostani szereplésével. Birtokában van annak a tudásnak, amivel megvalósíthatja álmát.

Berecz Zsomborral Rióban Farkas Bettina a Kossuth Rádió Sportvilág című műsorában beszélgetett.

– *Tegnap azt mondtad, ma kaszinózni fogsz. Ilyen amikor Berecz Zsombor kaszinózik?*

– Még a nap elején kiderült, hogy nem a belső pályán leszünk, mert a katamaránosok nem tudnak vitorlázni olyan nagy hullámokban, tehát kiküldtek minket egy külső pályára a nagy hullámok közé, aminek kezdetben nagyon nem örültem, de hát végül is jól jött ki nekem. Tényleg nagyon jó sebességem volt, és a ma nagyon ráéreztem, szóval fantasztikus napom volt.

– *A mai első futamot meg is nyerted. Tényleg ennyire sima volt?*

– Volt egy elképzelésünk, amit összeállítottunk a rajt előtt az edzőmmel (Kelemen Tamással – *a szerk.*). Sikerült végrehajtanom és működött is. Nem vezettem végig, de végül viszonylag nagy előnnyel sikerült nyernem. Ez borzasztó jó érzés volt. Ezt a futamot már nem vehetik el tőlem! A második futamon viszonylag gyengébb rajtot vettem, viszont ugyanarra mentem, mint az előző futamban, sikerült a többiekkel tartanom a tempót, és hetediknek befutottam, ami szintén fantasztikus. Ez életem legjobb napja.

– *Nyugtassál meg, hogy ma nem kaptál annyi vizet, mint tegnap!*

– De volt egyszer egy... be is nyeltem egy nagy kortyot, aztán elég rosszul is voltam. A második futam előtt egy kicsit öklendeztem is. De hát ezen hamar túltesszük magunkat, úgyhogy minden rendben. Még van négy futam, még nagyon kemény lesz, de egyre közelebb van az álmom. Sőt! Már nagyon közel van, és mindent megteszek érte.

Futamgyőzelem

Nagy az öröm

Luca Devoti, a Dinghy Academy vezető edzője gratulál
Egy fantasztikus nap után

– *Mi van még a tarsolyodban? Mit várhatunk még szombaton?*

– Van egy vitorlám, amit még nem húztam fel még versenyen, és azzal iszonyatosan gyors vagyok kis szélben. Az előrejelzések szerint kis szél lesz, úgyhogy reméljük hasonló iskolázást tudok majd csinálni a mezőnnyel, mint a mai nap első futamában.

Bercs Zsomborról

A magabiztosan megnyert ötödik futam után továbbra is erős, sőt egyre erősödő szélben is remekül hajtott. Ő, akitől korábban úgy tudtuk – és ő maga is azt mondta –, hogy elsősorban a gyengébb, közepes szelek fekszenek neki, aki évek óta küzd azért, hogy a testsúlyát tiszta izomzattal 95 kilóra tolja fel, most hatos szélben is tud futamot nyerni, és az élmezőnyben menni. Mert ezen a hatodik futamon a szél már 25 csomósra erősödött, és Zsombi az első bóját hetedik helyen kerülte, majd ugyanott fordult a hátszeles szakasz végén.

A második krajcban nagy harcban volt a holland Jan-Pieter Postmával és a svéd Salminennel, miközben ők hárman fokozatosan távolodtak a négy futam után még összetett éllovas szlovén Zbogartól és a háromszoros Európa-bajnok horvát Gaspic-tól. Zsombi a bóját Salminen mögött vette, és a következő bőszeles szakaszon ő is megmutatta, hogy milyen a free pumping magyarául. Megtartotta a helyét!

Ekkor már csak egy nagyjából hatperces hátszeles száguldás volt hátra az utolsó kis félszeles befutószakasz előtt, amelyet ilyen szélben nagyjából negyven másodperc alatt tesznek meg a finnesek. Bercs Zsombi hetedik helyen ért célba.

Fantasztikus napot produkált!

yMiután az olimpia első napján, álmai megvalósításának hetét kezdve, a második futamon végig vezetve az a csalódás érte a célban, hogy korai rajt miatt nem egy első, hanem egy utolsó helyet zsebelt be, sokan félhették, hogy ez megrogyasztja. De ő élete legmagabiztosabb nyilatkozatában elmondta, hogy képes megverni ezt a mezőnyt. Vezetett tegnap is a harmadik futamban, de most az ötödikben győzött is. A hatodikkal pedig végképp bizonyította, hogy ott van lelkiileg, és képes lesz elérni a célját, az első hatban, vagy akár dobogón végezni az olimpián. Véletlenül sem mondanám, hogy ebből bármelyik is biztosan meglesz, még ha sok-sok pont előnnyel az élen állna is, mert a külső nagyszájúskodás balszerencsét hoz. Akármi is lehet még a vége, hiszen hátra van négy futam és a Medal Race. De a legfontosabbat már megmutatta, bebizonyította: megvan a lelkiereje, tudása akár a teljes győzelemhez is. Kiélvezheti a játék minden pillanatát, mert a maga részéről felkészült mindenre.

Nekem nagyon jó rajta keresztül megélni a diadalnak csak azokat a töredékeit is, amennyi ide, haza, hozzánk kisugárzik. Nem tudom hány évet versenyeztem Finnben, elképzelem, érzem, ahogy mozdul a hajó a hullámokon, ahogy húzza, szakítja ki a karomat a bőszeles pumpálás, és vigyorgok, ahogy nekünk pörög fel a szél, és nekünk nyílik az olló. Végtelen öröm, hogy büszkén figyelhetem azt, ami most velem történik Rióban.

A mi kutyánk kölke, hát nem?

Aggyá nekik öcsém!

Ruják István

Negyedik versenynap, augusztus 13.

Egy nap pihenő után, ismét vízre szállt a Finn mezőny. Jók voltak az előjelek, gyenge, de megbízható szelet prognosztizált a meteorológia. Mégis, Zsombor eddigi pályafutásának legjobb napja után sajnos egy gyorsan felejtendő következett.

Berecz Zsombor: – Az előrejelzéssel ellentétben nem 7–8, hanem 12–13 csomó fújt. Az első futamban a kisszeles vitorlámát húztam föl. Nagyon-nagyon nem haladtam vele kreuzban. A megbeszéltek alapján a jobb oldalt preferáltuk, amit sikerült is megvitorláznom, de nem adta... A sebességem sem volt ott, 12. lettem. Továbbra sem jött a jobb oldal, nagyon-nagyon nem.

– A második futamban a taktika változatlan volt, de addigra már vitorlát cseréltünk. Az első kreuzban megint nem jött a jobb oldal. A luv-rajtból nyitottam a jobb oldalra, hát eléggé csúfosan értem fel a kreuz-bójához. Viszont feljöttem a hetszélben és a következő cirkáló szakaszon is, talán hetediknek fordultam a bójánál. Ezután nagyon sűrű volt mögöttem a mezőny. Pont együtt vettük egy sráccal a bóját, és nem tudtam áthalolni a bal oldalra, mert egy nagy fal lett volna fölöttem, így egy kicsit tovább húztam a pályának a jobb oldalát hátszélben. Méterben nem vesztettem sokat, de kaptam vagy tíz hajót. Pont rosszul jött ki a bójavétel, egy fél méteren múlt volna talán, hogy becsúszom a csoport előtt, de nem sikerült. Katastrofális futam lett. A 18. hellyel jelenleg nyolcadik vagyok. Holnap nem lesz könnyű feladatom, nem könnyítettem meg a helyzetemet, de még van két futam, úgyhogy a remény hal meg utoljára, és annyira nem vagyok messze a többiektől, hogy bármit is elvesztettem volna véglegesen, úgyhogy holnap egy kemény nap elé nézünk!

Ötödik versenynap, augusztus 14.

Az utolsó napon, a kilencedik és tizedik futammal Berecz Zsombor álmai szertefoszlottak, számára a tervezettnél hamarabb befejeződött az olimpia, nem került az Éremfutamba.

9. futam

A változó – 6–12 csomós – szélben Zsombor a 16. helyen végzett, úgy, hogy minden bójánál a 16. volt. Mit is jelent egy 16. hely? Alig több, mint egy perces különbséget a befutóban...

10. futam

A rajtnál még tízcsomós szél a végére gyengült egy keveset. Berecz rosszul kezdett, az első bójánál két hajó volt mögötte. Innen nagy küzdelemben előre verekedte magát, de ezzel is csak 12. helyen ért célba, ezzel az összetett versenyben a 12. helyen végzett.

Berecz Zsombor: – Gyenge széllel kezdődött a nap, ami a második futamra kicsit erősödött. Az első futamban borzasztó rajtot vettem – lecsúsztam a luv-rajtról, ezért nem tudtam tiszta szélben vitorlázni az első cirkáló szakaszon, ez jelentősen meghatározta a további eseményeket. Innentől nem volt semmi extra, nem voltam se gyors, se lassú, és már hiába kockáztattam a futam nagy részében, nem fizetődött ki. Sajnos a visszalőtt rajt előtt egy rossz hullámnál összetört kicsit a hajóm. Az előttem lévő olasz hajó lent volt a hullám alján, az enyém meg fönt, és amikor összetalálkoztunk, akkor elkapta a hajója vége az enyém orrát, és lenyitotta egy kicsit, de végül ez nem befolyásolt. Azért azt sajnálom, hogy vissza-

A szünnap után nem sikerült...
Csalódás, 12. hely

Mindent megtett a sikerért...

... nem adta fel...

... Az utolsó pillanatig küzdött...

... de ez most kevés volt az igazi sikerhez

csúsztam a 12. helyre, és még a gyönyörű új hajómat is megtörtem. Ez nem jött jól a lelkenek...

– A második futamban nagyon jó rajtom volt, tudtam, hogy mindent vagy semmit kell játszanom, ha akarok valamit, de nagyon nem jött össze... Két hajó volt mögöttem az első bójánál, de a bátszélben és a következő körben elég szépen feljöttem, és végül a 12. helyen futottam be.

– Nem vagyok elégedett. Tudjuk, hogy hol ment el ez az olimpia, és tudjuk, hogy mi az, amin javítani, amin változtatni kell ahhoz, hogy ennél jobb eredmény szülessen.

– A pihenőnap a lehető legrosszabbkor jött. Fantasztikus dolog volt, hogy a harmadik helyen vártam a folytatást hat futam után, és be kell ismerni, hogy egy kicsit megroggytunk az éremesély súlya alatt. Nem kellett volna, hogy teher legyen, de annyira elhittük. Fejben dőlt el a verseny. Már királyoknak hittük magunkat, csak még nem vagyunk azok. Ez is bizonyítja, hogy a vitorlázás tényleg olyan, ahol egészen a végéig nincs megnyert verseny és nincs elvesztett futam. A végéig kell küzdeni!

Biztosan tudunk ebből tanulni, de valószínűleg segítség kell hozzá. Valakitől, akinek volt már hasonló szituációja az életében, mert nekünk még nem volt ilyen. Hála istennek, hogy ilyen helyzetbe kerültünk: azért kellett vitorlázunk, hogy megtartsuk a dobogós helyünket. Ez most nem sikerült. A vitorlázás szerintem főleg pszichológia. Ha az ember egyszer képes futamot nyerni, és képes jól menni hat futamon keresztül, akkor az utolsó négyen miért változik meg minden? Fáradt nem voltam, egy pihenőnap alatt nem felejtettem el vitorlázni, úgyhogy ez fejben dőlt el. A csapból is az folyt, hogy ott vagyok, érem meg minden. Ha most egy kicsit visszatekerhetném az időt, lehet, hogy inkább kikapcsoltam volna mindent. Internetet, Facebookot, és csináltam volna azt, amit tudok. Csak a vitorlázással foglalkozom, nem pedig a külső dolgokkal. Túl korán, hat futam tán hittük el, hogy ott van az érem a zsebben, és ez lehúzott minket a víz alá.

Három éve vitorlázom ebben a hajóosztályban, a mezőnyben, még tényleg nem vagyok öreg, de szerintem tudásban vagyok olyan szinten mint ők, sőt, vannak olyan kondíciók, amiben jobb is vagyok. A továbbiakban az jelent motivációt, hogy láttuk, mit értünk el a verseny első felében és mire vagyunk képesek. Ezt kell kitolnunk egy egész versenyre.

Berecz Zsombor most – Rióból hazatérve – kerülte az az interjút. Nem utasított vissza, de arra kért, hogy adjak neki még pár napot, hogy nyugodtan végiggondolhassa a történeteket. Kívülről nem látszik, de érthető módon nehezen dolgozza fel a történeteket.

Most valamiféle értékelés kellene következzen... De mit lehet ilyen esetben mondani? A 12. helyezés – tekintettel a magyar vitorlázás helyzetére – akár jónak is mondható.

De. Az előzmények ismeretében, Berecz Zsombor számára már kevésbé. Az előtte végzett versenyzők legalább felénél vagy akár a többségénél azért jobb vitorlázó, sőt – talán a brit Scottot kivéve – a többiekkel is egyenrangú. Közöttük a pillanatnyi forma, elsősorban a pszichés, mentális állapot dönt. Most – ezekben a napokban – ennyi teltt tőle, hol több, időnként kevesebb. Zsombinak azonban semmi oka az elkeseredésre, ő mindent megtett a siker érdekében, éveken keresztül, nap mint nap nagyon keményen dolgozott, minden percét beosztva rendelte alá az életét az olimpiának. Rióban pedig minden egyes futamban küzdött a végsőkig.

Ennél többet pedig egy sportoló nem nagyon tehet. Mi pedig gratulálunk!

NELSON

FLOTTALÍZING

A TÖRŐDÉS ALAPFELSZERELTSÉG

Nelson Flottalízing Kft.

8000 Székesfehérvár, Mártírok útja 78.

Tel.: +36 22 514 190, +36 22 512 140

+36 22 514 178 Fax: +36 22 514 193

1144 Budapest Gvadányi u 67. „D” épület

Tel.: +36 1 422 1630 Fax: +36 1 422 1629

e-mail: flotta@nelson.hu

www.flotta.nelson.hu

www.cegautoberlet.hu

Rio2016™

L A S E R R A D I A L - É R D I M Á R I

Érdi Mária – egy jó rajt
Fotó: Cserta Gábor

Fotó: Cserta Gábor

OLIMPIA – 2016.

LASER RADIAL – ÉRDI MÁRI

Érdi Mária valószínűség szerint olyan tehetség, amilyen százévente születik, ha születik. Lehet, hogy ez nem is igaz, és szépszámmal akadnak hasonlóak, csak a többiekéről sosem derül ki, mert nem elég kitartóak, nem elég szorgalmasak. Mári viszont szem csak kitartó és szorgalmas, hanem fanatikus és alázatos. Így hamar kiderült róla, mire képes. Láthatjuk: sokra, nagyon nagyon sokra. Megkockáztatom, bármit elérhet.

Érdi Mária – fotó: Sailing Energy/World Sailing

Hajóátvétel

Vitorlafelmérés

A Ian Bruce és a Bruce Kirby által jegyzett Laser egyik változataként készült el a Radial. 1975-ben bemutatták a Laser M (modified rig) modellt. Ennél a típusnál az árboc eredeti alsó tagját egy rövidebb felső résszel használták, ezért a vitorlafelület körülbelül húsz százalékkal csökkent. A merev és teljes hosszúságú alsó rész miatt a vitorlás nem lett népszerű. Ezért megfordították a dolgot, és az alsó tagot rövidítették le. Így született a Laser Radial típus. A 2008-as pekingi olimpia óta a Radial a nők új egyszemélyes hajóosztálya.

Első alkalommal az amerikai Anna Tunnicliffe győzött a litván Gintare Volungeviciute és a kínai Lijia Xu előtt. Négy évre rá, Londonban a kínai lány javított, és szoros versenyben két, illetve öt ponttal győzte le a holland Marit Bouwmeestert és a belga Evi Van Ackert.

Magyar versenyző Laser Radial osztályban korábban még nem kvalifikálta magát az olimpiára. Londoni olimpiát megelőzően, a válogatókon nem is volt esélyes magyar versenyző, de London előtt már igen. Karé Réka – egy hosszabb kihagyás után – komoly felkészülésbe kezdett. Nem rajta múlt a dolog, de – mint később kiderült – egy kicsit későn. Az utolsó válogató versenyen volt reális esélye, hogy kivívja az olimpiai indulás jogát, de végig nagyon szoros küzdelemben néhány ponttal lemaradt az uruguayi versenyzőtől, Andrea Foglia Costától.

Idén viszont – tulajdonképpen nem kis meglepetésre – Érdi Máriának sikerült kivívnia a riói olimpiai szereplés jogát.

ÉRDI MÁRI

Az idén 18 éves Mária 2013 és 2015 között négy utánpótlás korosztályos világ- és hat Európa-bajnoki érmet szerzett.

A 2013-as balatonfüredi Laser Worlds idején ismertté vált a nevét, amikor Laser 4.7-ben egy Európa-bajnoki 5. és világbajnoki 11. hellyel üstökösként robbant be a vitorlás világba. Mindezt úgy, hogy alig egy évvel korábban kezdett el versenyezni a BYC-ben, vagyis nem voltak optimistes előzményei, még az ilyen korban szokásos versenytapasztalata, rutinja sem. Mégis még abban az évben világbajnok lett Byte CII osztályban.

Szerencsére nem csak a tehetsége kiemelkedő, hanem az elszántsága és a munkabírása is. BYC-es edzője, Csomai József mesélte róla, hogy egy hosszú utazás után, egy világversenyről hazatérve megbeszélték, hogy másnap találkozzanak a kikötőben, de csak akkor edzenek, ha ideálisak a körülmények. Csomai reggel arra ébredt, hogy odakinn 5 fok van, viharos szél fúj, és vízszintesen esik az eső. Becsületből azért lement a vitorlás telepre, ahol Mária felszerelt hajóval, edzésre felkészülve várta, és csodálkozott, hogy ugyan miért ne mennének vízre...

2014-ben és 2015-ben a legeredményesebb magyar laseres, a kétszeres olimpikon Eszes Tamás foglalkozott vele, és hatékonyan segítette a fejlődését. 2016-ban az osztálykísérő Andreas Geritzer lett az edzője, aki négy olimpián vett részt, és ezalatt szerzett ezüstérmet és ötödik helyet az ötkarikás játékokon. A 2016-os Trofeo Princesa Sofia versenyen, majd a hyeres-i világbajnokságon már az ausztrál Laura Baldwin segítette edzőként, aki az olimpián is kísérte.

Senki nem várta el tőle, hogy már most olimpiai szintet teljesítsen, hiszen az életkoránál fogva a 2020-as tokiói olimpián lehet a reális célja a jó szereplés. Addigra lehet akár éremesélyes versenyző. Ám ő hihetetlen tempóban fejlődik.

2015 novemberében elutazott Ománba a Laser Radial világbajnokságra, ahol a korábban olimpiai kvótát szerzett 19 versenyző mellett újabb négynek nyílhatott meg az út Rióba. Mári bekerült az Aranycsoportba, ami mellette még tizenegy kvalifikációra hajtó nemzet versenyzőinek is sikerült. 42. helyen végzett, ezzel az eredménnyel még nem sikerült bejutnia az olimpiai csapatba.

Az 2016 áprilisi EUROSAF versenyre már csak két kiadó hely maradt az európai versenyzők számára. Arra a két helyre viszont még számos nála idősebb, rutinosabb és a papírforma szerint jóval esélyesebb ellenfél pályázott. De Mári semmi esélyt nem adott nekik! Még a rajt előtt elhatározta, hogy ő ugyan nem ijed meg a felnőtt, akár nagynevű ellenfelektől! És ahogy mondani szokták: leverte őket, mint vak a poharat! Elmondása szerint azt is átgondolta, hogy ha most nem lesz résztvevő az olimpián, akkor négy évet kell várnia az újabb lehetőségre. És ezt semmiképp sem akarta, Riót pedig – ha sikerül kijutnia – jó felkészülésnek tekinti.

A 47. Princesa Sofia regattán mindvégig az élmezőnyben vitorlázott, egyre növekvő előnnyel a kvótára hajtó ellenfelei előtt, és már az utolsó selejtezőfutam előtt matematikailag is utolérhetetlenné vált. Bejutott az Éremfutamra jogosult legjobb tíz közé, és végül 8. helyen végzett a versenyen!

– Igazából még fel se fogtam, hogy mi történt – mondta még a Medal Race előtt Érdi Mári. – A felnőtt mezőnyben legtöbbször lassúnak éreztem magam, ez kötötte le a gondolataimat. De most, Palma de Mallorcán összejött minden, ami egy jó eredményhez kell. Egyik futam jött a másik után, és azt vettem észre, hogy bejutottam a legjobb tízbe. Négy éve vitorlázom, ezért hihetetlen, hogy sikerült a riói játékokra megszerezni a kvalifikációt. Jól sikerült a felkészülésem, elhittem, hogy a felnőttek között sem kell félnem, és Andreas Geritzer is sokat segített ezen a versenyen. A holnapi Éremfutam eredményétől függetlenül is ez volt életem versenye.

Mári azt is megmutatta azóta, hogy ez az eredmény nem egy véletlenül kicsúszott siker. Részt vett két világkupa versenyen, ahol az elmúlt egy évben már csak maximum negyven meghívott versenyző, vagyis a világ legjobbjai vetélkedhetnek. Hasonló méretű és erejű mezőnyök, mint az olimpián! Tavasszal Hyeres-ben 13. lett, majd júniusban Weymouth vizein egyenletesen jó teljesítményét futamgyőzelemmel és második hellyel is fűszerezve, immár világkupán is indulhatott az Éremfutamon, és az Eb-hez hasonlóan, itt is a nyolcadik helyen végzett az összetettben. Ugyanezen a Világkupa helyszínen egy évvel korábban 32. lett...

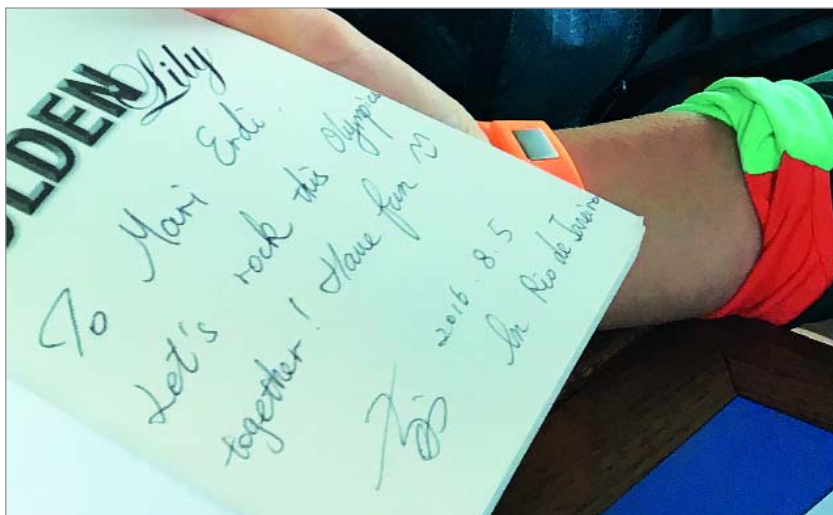
Márit már a nemzetközi élmezőny legjobbjai is mind jobban elismerik. Az olimpiai bajnoki címvédő kínai Lijia Xu felkérte, hogy legyen az edzőpartnere Rióban a verseny előtt.

MÁRI OLIMPIAI ESÉLYEI

A riói olimpián 37 nemzet versenyez a női Laser Radial osztályban. Ha Érdi Márinak sikerül a középmezőnyben, az első húsz körül végeznie, az – már csak az életkora miatt is – kiugró sikernek számít. Az ő ideje elvileg 2020-ban, a tokiói olimpián jöhet el. Persze Mári esetében egyszerűen felesleges papírformát számolgatni. Ahhoz túl gyorsan fejlődik! Rióban abszolút teher nélkül versenyez-

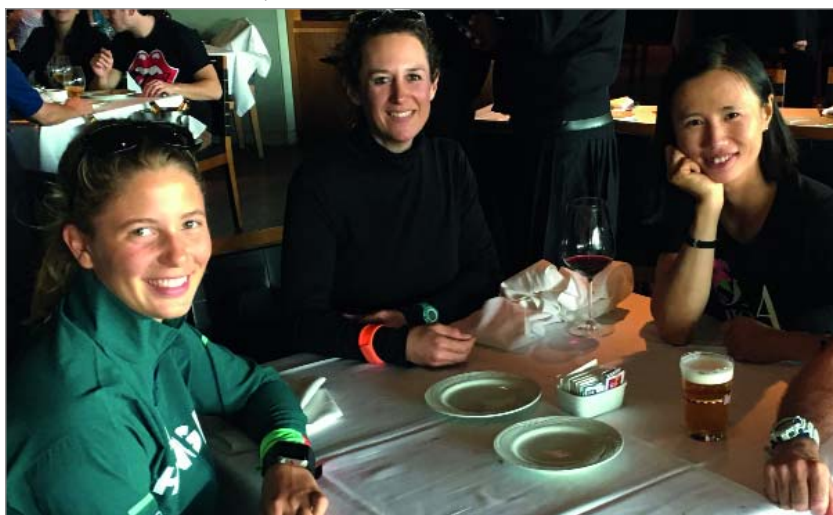

Mári Lijia Xu könyvével

Xu ajánlása

Érdi Mári, Laura Baldwin, Lijia Xu

A baumra is jutott matrica

Érdi Mária és Laura Baldwin

Interjú a verseny előtt

het, élvezheti az olimpikonságot, senki nem várhat tőle kiugró eredményt. És éppen ezért lehet (és lesz) ő ott veszélyes a legnagyobb menőkre nézve is!

Ami Érdi esélyeit illeti, ő maga nagyon szerényen nyilatkozott. Még a kvalifikáció megszerzése előtt több alkalommal is elmondta, hogy számára a reális cél a tokiói szereplés lehet. Nem is számít arra, hogy Rióba kijusson... Az eredmény ismert. Amikor ez – egy egészen fantasztikus eredménnyel – sikerült, akkor pedig arról beszélt, hogy Rió neki a tapasztalatszerzés miatt fontos. Majd az elutazása előtt, egy újságírói kérdésre úgy válaszolt, hogy szeretne az első húszban lenni, ha pedig a mezőny első felében végez, akkor nagyon boldog lesz. Ez – még az első húsz is – elég ambiciózus célkitűzésnek tűnt.

Azonban akik követték Mária pályafutását, azok nem tartották ezt megvalósíthatatlannak, de ezzel együtt is a szakértők inkább a 25. hely környékére várták. Leírva nem nagy különbségek ezek, de a versenypályán, egy ilyen erős olimpiai mezőnyben öt helyezés is már jelentős differenciát jelent.

Szóval a 20. hely mindenképpen óriási bravúrnak számított volna...

Nekem ambivalens érzéseim voltak Máriával kapcsolatban. Nem (csak) a szurkolói lelkesedés, hanem a felnőtt mezőnyben való szereplése is azt mondatta velem, hogy nem lennék igazán meglepve, ha Mária bekerülne a Medal Race tíz résztvevője közé, de ugyanakkor féltettem is – mint kiderült teljesen feleslegesen – egy esetleges gyengébb eredménytől. Úgy gondoltam, hogy egy ilyet kudracként élne meg, ami visszavetheti az olimpiát követő időben. Mindent mérlegre téve – látva a résztvevőket, a realitásokat és Mária kevéske tapasztalatát összegezve – én a huszadik és a harmincadik hely közé vártam. Persze drukoltam nagyon, hogy ne legyen igazam... Rosszul tippeltem, de jól drukoltam.

LAURA BALDWIN

Érdi Mária sokáig kereste a számára megfelelő edzőt. A BYC-es időszakában Csomai József foglalkozott vele, majd a legeredményesebb magyar laseressel, Eszes Tamással dolgozott. Egy rövid ideig az osztrák Andreas Geritzer irányította az edzéseit, ebben az időben sikerült Máriának a kvalifikációt megszereznie Rióra.

Az olimpiára azonban már Laura Baldwinnal utazott. Baldwin angol, de férje révén Ausztráliában él, egy hároméves fiú édesanyja.

36 éves, 2004-ben Athénban Europe osztályban versenyzett.

Laura legjobb helyezése Laser Radialban az ISAF világranglistán: 2006-ban második.

2008-ban nem sikerült kijutnia az olimpiára, a pekingi olimpiai játékokon média és a marketing koordinátorként dolgozott az ausztrál csapat mellett, ekkor költözött Ausztráliába.

Az olimpia után Laura visszatért a vitorlázáshoz, de már ausztrál színekben. Versenyzett egy szezont 470-esel és egyet Laser Radiallal. 2010-ben Radialban megnyerte az ausztrál bajnokságot. Belekóstolt Match Race versenyekbe, 2010-ben harmadik helyen végzett az ISAF Női Match Race világbajnokságon.

2007–2013 között Laura az ISAF Sportolók Bizottságának tagja.

Jelenleg Laser edző. Gyorsan ívelt felfelé a karrierje, a klubedzők rangsorában a topig vitte, majd a nemzeti ifjúsági Laser Team, a Cook Island és az ausztrál Laser Radial Sailing Team edzője. A 2012-es londoni olimpián az ausztrál Laser Radial olimpiai csapat edzője, vezetője volt.

A LASER RADIAL VERSENYEK

37 nemzet képviselőjében, a világ legjobb vitorlázói, olimpiai, világ- és Európa-bajnokok és érmesek alkották Rióban az olimpiai Laser Radial mezőnyt. Érdi Máriának velük kellett megküzdeni, amit sikerrel teljesített. Minden reális várakozást felülmúlva állt helyt. A kifejezetten erős szélben néhány versenyzőt kivéve, mindenkivel fel tudta venni a versenyt, normális szélviszonyok között pedig rendre a legjobbak között vitorlázott.

Első versenynap, augusztus 8.

Elérkezett a versenyek kezdete. Augusztus 8-án, az első napon az Escola Naval pályán, 10–12 csomós szélben kezdett a Radial mezőny, ami az első futam alatt 15 csomósra erősödött, majd a második futamban egyre jobban leállt, és csúnyán forgolódott is.

1. futam

Mári jól rajtolt, a vonal közepétől jócskán lejjebb, de a leebője körüli tömörülést elkerülve kezdett. A pálya bal oldala ígérkezett előnyösnek, de néhány perc elteltével a szél kissé balra lengett, így az egész mezőny balcsapásra váltott. Mári időben indult jobbra, a tizedik hely (5–15.) tájékán vitorlázott. Az ötödik és tizenötödik hajó között a távolság lehetett úgy húsz méter, így a helyezések folyamatosan cserélődtek. Nyolc perccel a rajt után a litván Gintare Scheidt és a kínai Lijia Xu után harmadik helyen haladt, de nemsokára visszaesett pár helyet, az első bóját tizediknek vette. Hátszélben tömörült a mezőny, közelebb került a vezető ír Annalise Murphy-hez, de közben rá is rájött a mezőny, az alsó bójánál 13. volt. A második kreuz nem sikerült, visszaesett hét helyet, és egy perccel nőtt a hátránya az élen állóhoz képest. Huszadik helyen ért célba, ami a futam kezdetén elfoglalt helyéhez képest csalódás.

2. futam

Ismét jól rajtolt a bal oldalon, pár hajónyira a lee-bójától, talán pár másodpercet késett, rajtot követően azonban a szél is fordulhatott, így a felette lévő hajóktól nem tudott időben kifordulni. Egyre inkább maradt le az élen állóktól, negyedóra elteltével a 35. helyen vitorlázott, a kreuz-bójánál 33., majdnem két percre a vezető Gintare Scheidttől. Hátszélben két helyet javított, a következő kreuzban jól vitorlázott, hét hajót is megvert. A további két szakaszon egy-egy helyet javított, ezzel 22. helyen ért célba.

Érdi Mária: – *Kicsit azért jobbat vártunk, és remélem, hogy tudok holnap javítani. A bójáknál sokan értünk oda egyszerre, nagyon résen kellett lenni, rosszul jöttem ki ezekből a szituációkból, elment 5–6 hajó a bójavételeknél, ami azért elég sok. Az első futamban nagyon jó szél volt, nem is forgolódott annyira, de a másodikban leállt és össze-vissza jöttek a pöffök. Úgy láttam, hogy a bal oldalon jön egy frissülés, így egész végig próbáltam balra menni, de végül a jobb oldal jött be. Ez nagyon nehéz volt. De igazából ezt vártuk, úgyhogy az első futam egyenletes szele okozott meglepetést, nem a második.*

Megvan a hajó, a matricák is a helyükre kerültek
Mári hamarosan ki is próbálja

A győztes futam céljában – fotó: Sailing Energy/World Sailing

A győzelem napja

– Van egy kis hiányérzetem, ezért holnap úgy megyek ki, hogy jobban szeretnék szerepelni. Szeretnék legalább egy futamon az első tízben végezni, beleadok mindent és meglátom mire lesz elég... Remélem, holnap boldogabb leszek.

– Nagyon jó élmény az első olimpia. Próbáltam magamat lenyugtatni a futamok előtt, és a második futamra szerintem már túl jól sikerült. Az áramlás nem igazán számított, csak a szélfordulók. Azt mondták a nap elején, hogy elkezdd majd rajtnál befelé folyni, de még a második rajtnál is keresztbe folyt a pályán. Nem az áramlás volt a meghatározó, hanem a szél.

Második versenynap, augusztus 9.

A radialisok ezen a napon a Ponte pályán versenyeztek. Napközben a szél 10 csomóról 12-re frissült, de az irányát a futamok alatt megtartotta.

3. futam

A tízcsomás szélben Mári kitűnően rajtolt. A lee-oldali csoport legfelső hajójaként, senkitől sem zavarva, tiszta szélben, pontosan időben indult. Gyakorlatilag a rajt pillanatától vezetett. Az alatta lévőkhé hiába jártak egy-két méterrel előrébb, abszolút kontroll alatt tartotta őket. Felette pedig mindenki hátrébb követte. Már ameddig sikerült, mert Mári kifejezetten gyorsnak tűnt. Három perccel a rajt után szinte egyszerre fordult a mezőny balcsapásra, és mentek egészen ki jobbra a vonalig, innen pedig a bójára fordultak. A sebességi versenyben a kínai Xu és a belga Acker tartotta a lépést Márival, velük végig pár hajóhosszon belül vitorláztak, és Mári mindvégig elől volt.

4. futam

Sok idő nem volt az örömrre, rögtön indították a következő futamot. Kissé frissült a szél, de egyenletes volt. Érdi pontosan ugyanúgy kezdett, mint az előző futamban, ugyanott, kiválóan indított, de a kínai lány alatta picit jobban jött el a rajttól. Mári az elő háromban vitorlázott, a bóját Tuula Tenkanen mögött három másodperccel, harmadikként vette, az ír Annalise Murphy volt még előtte, két másodperccel. Hátszélben a Xu megelőzte, így negyediknek fordult, a következő szakaszon két helyet javított, a kínai vezetett előtte, de a végére három helyet visszacsúszott, ötödiknek ért célba.

Mári a nap hőse. Előző este úgy fogalmazott, hogy az egyik futamban szeretne az első tízben végezni. Ez maximálisan sikerült neki, így összetettben feljött a kilencedik helyre.

Érdi Mári a partra érkezés után: – *El sem hiszem! Tényleg? Nyertem egy futamot az olimpián! Ma a futamok előtt próbáltam magam egy kicsit felpörgetni, mert tegnap úgy éreztem egy kicsit, hogy: jól van, itt vagyok, de úgyis megvernek. Ezért ma nagyon koncentráltam a bemelegítésnél. Próbáltam leszűrni, hogy mit csinál a szél. Igazából annyira nem forgott, és áramlás sem volt igazán, csak sebességből kellett menni. Nagyon-nagyon jó rajtom volt mindkét futamban, úgyhogy onnan, ha megvolt a sebesség, nem nagyon lehetett visszacsúszni. Igaz a második futam azért trükkösebb volt, ott már kezdett leállni a szél. Ebben a futamban is voltam jobb pozícióban, de nagyon örülök az ötödik helynek. Nagyon jó volt a mai nap, remélem, hogy holnap is sikerül nagyon jól mennem!*

A hajóosztályban a londoni olimpia bajnoka, a kínai Lijia Xu vezet, annak ellenére, hogy az egyik első napi fu-

tamból kióvták, mert túl későn végzett el egy büntetést. Az ír Annalise Murphy a második, akit eddig inkább erős-szeles menőnek tartottak, de az eddigi könnyűszeles viszonyok között is jól teljesített.

Harmadik versenynap, augusztus 10.

Amikor délben kivitorlázott a mezőny, erős 20–22 csomós és frissülő szél fújta a riói-öbölben, ami az első futam során kicsit még erősödött is, a másodikra viszont 17–18 csomósra mérséklődött. A verseny a Copacabana pályán folytatódott.

5. futam

Mári a korábbi szokásától eltérően nem rajtolt jól. Luv-oldalon sok hajó volt felette, és be is ragadt a mezőnyben. Ebben a szélben már fizet a testtúly, és mivel Mária a könnyebbek közé tartozik, nem volt sebesség fölénye, sőt... Mégis egy jó ideig tartotta a lépést a mezőny első harmadával, de a cirkáló szakasz felénél talán már fáradhatott, mert csúszott vissza, de a továbbiakban javított néhány helyet, és 29. helyen futott be.

6. futam

Kevéssel gyöngült a szél, és Mária rögtön jobban szerepelt. Nem is kevéssel, huszadik lett a futamban. De nem így kezdődött. Pocsék rajtot vett, nem csak lekéste, de a pozíciója sem volt jónak mondható. Innen folyamatosan jött előre, 19. volt a bójánál. Innen viszont már nem sikerült javítania, egy hajó még elé is került, ezzel a 20. helyet szerezte meg.

Érdi Mária a nap végén kicsit bosszúsán nyilatkozott: – *A rajtjaimat sajnos későn indítottam, rosszak voltak. A mai első futamban a két leggyorsabb hajó, az angol és az ír között sikerült elrajtolnom, ezért sokat kellett forgolódnom. Kikerültem balra, és erre bejött a jobb oldal. Utána pedig sokkal a leline fölé mentem, és raumolnom kellett vissza a bójára.*

– *A második futamban sikerült a tervemnek megfelelően menni. Elindultam jobbra a többiekkel. Amikor átfordultunk jobbcsapásra, nem tudom miért, de nagyon lassú voltam. Amikor még jobban álltam, ki kellett volna fordulni. A hullámok nagyon furcsák voltak. A hátszeleket élveztem, gyorsan lehetett menni. Igazából nagy szél nem is volt, a hullámok voltak nagyok, és ráadásul furcsa szögön jöttek. Tegnap a sebességem kiugró volt, mindenkivel tudtam tartani a lépést, a többségnél még gyorsabb is voltam, de ma már olyan szél volt, hogy akik nehezebbek, azoknak előnyük volt velem szemben.*

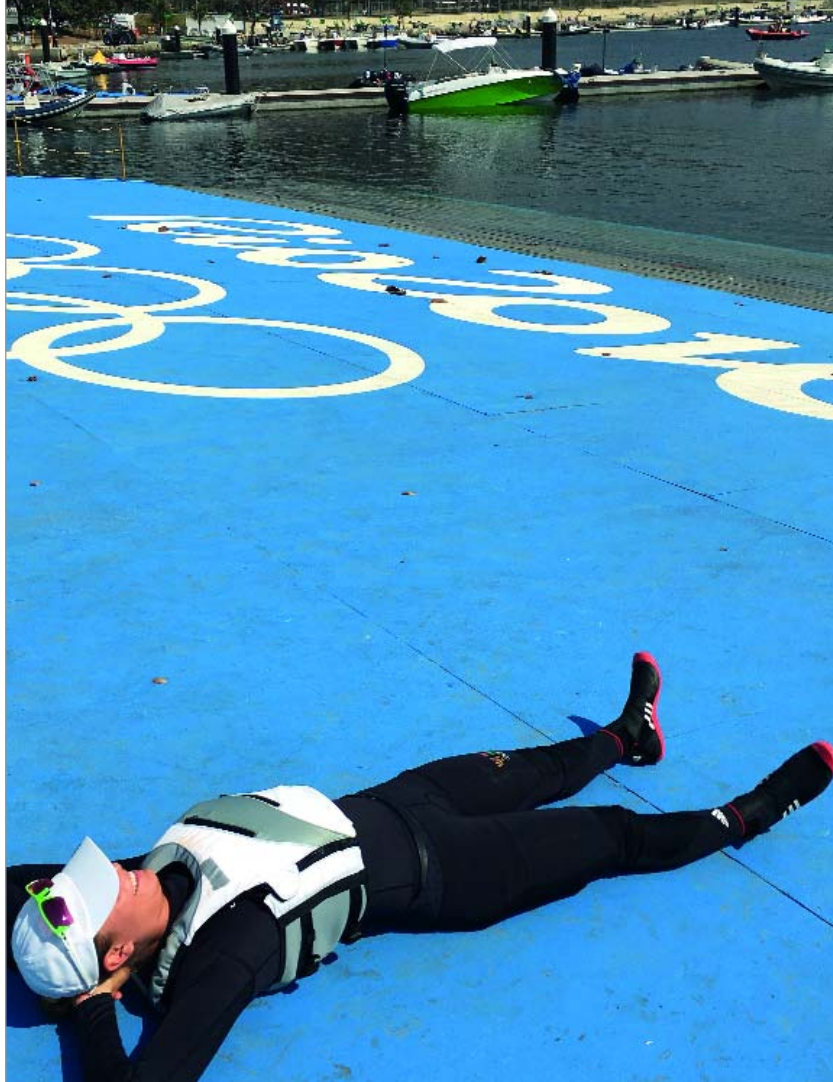
– *Összességében boldog vagyok. Holnap pihenőnap következik, a továbbiakban pedig remélem lesznek gyengeszeles futamok is, mert erre készültünk.*

Negyedik versenynap, augusztus 12.

Egy nap pihenőt követően Laser Radialban a Copacabana pályán, moderált tízcsomós szélben folytatódta a küzdelmek.

7. futam

Jó kezdés után egy szélfordulót követően, Mária »csak« 16. helyen ért a bójához. Hátszélben a világon semmi sem történt, mentek libasorban a hajók, de a bójánál rosszul jött ki Márinak a lépés, ezért ketten is lehagyták. Hátszélben megfogott két hajót, a kreuz szakaszon jobb oldalon kezdett, majd egy hosszú takkkal átvitorlázott a pálya túlfelére, ott is a legszélső hajónak. A következő hátszélben hat

Talán ő sem hiszi el...
Érthető, hogy fülig ér a szája

Fotó: Sailing Energy/World Sailing

Többször is pechesen versenyzett – fotó: Sailing Energy/World Sailing
Hol vannak a többiek?

helyet javított, és tizenegyediknek ért célba. Egy óvás után lett tizedik.

8. futam

Mári ismét kitűnően rajtolt, és azonnal az élre állt. Öt perig a mezőny elején, az első ötben vitorlázott, pár méteres különbségek voltak ekkor a vezető hajók között. Ekkor feleslegesen fordult, és egyre jobban lemaradt. Sokáig a 10–12 helyen ment, majd ismét rossz oldalt választott, amivel újabb nyolc–tíz helyet veszített, majd közvetlenül a bója előtt további ötöt... 26. a bójánál. Hátszélben három hajót megfogott, de a következő kreuzban talán kockáztatott, ami újabb öthajós visszaesést jelentett. Az utolsó körben javított, és végül hatalmas küzdelem után a 18. helyet szerezte meg. Ezzel még maradt matematikai esélye, hogy az Éremfutamba kerüljön.

Érdi Mári: – Jól bírtam a mai igen hosszú napot, vártam, hogy versenyezzünk, rá voltam pörögve, hogy ma nagyon jól menjek. Végül nem mentem annyira rosszul, de lehettem volna sokkal jobb is. Mindkét futamban nagyon jó rajtom volt. Az elsőben igazából vitorláztam a mezőny elejében, arra mentem, amerre a jobbak, de bejött a bal oldala a pályának, én pedig a jobb oldalon voltam. Szerintem huszadiknak (16. volt – a szerk.) értem fel az első bójához, és onnan sikerült feljőnnöm a 11. helyre. (Egy óvás után a 10. – a szerk.) Az nagyon jó volt.

– A második futamban pedig nekem volt a legjobb rajtom, csak utána egy kicsit bepánikoltam, mert nem vártam meg nyugodtan, amíg mindenki megfordul, hanem már elkezdtem előbb forgolódni, és nem mentem jó szögön. Bekerültem egy nagy dzsumbujba, és egy jó ideig zavart szélben vitorláztam. Ráadásul a kreuz-bójánál felborultam, amivel még veszítettem helyeket. Szerintem nyolc hajó lehetett mögöttem. Sikerült feljőnnöm, de azért mérges voltam magamra, mert a futam elején volt egy lány a bal oldalamon, aki egyáltalán nem gyors – eddig húszon kívül volt az összes futamban –, és ő befutott harmadiknak csak azért, mert elment balra.

– Hosszú volt, amíg kiértünk a partra, ezalatt sikerült mindent átgondolnom, és egészen lenyugodtam. 16. helyen állok, elégedett vagyok vele, ha azt nézem, hogy mindez az olimpián történik; de ha azt nézem, hogy milyen hibákat követtem el, és hány helyet veszítettem azokkal a hibákkal, akkor egy kicsit mérges vagyok magamra. Remélem, sikerül bekerülnöm a Medal Race-be. Húsz pont a hátrányom, ami elég sok, de igyekszem. Ha nagyon jól megyek, még összejöhet. Holnap egy nagyon motivált, nagyon gyors, nagyon boldog Érdi Mária lesz a vízen!

Ötödik versenynap, augusztus 13.

Márinak két jó helyezést kellett elérnie, hogy ne ma érjen véget számára az olimpia. A Niterói pályán 10–12 csomós szélben kezdtek, majd a következő futamra ismét az öbölben kerül sor, a Pão de Açúcar pályán. Addig a szél 12–15 csomóra erősödött.

9. futam

Márianak most is sikerült jól rajtolnia, de azért mégsem erre fog emlékezni, ha a sikeres pillanatokot idézi fel. Nem is kezdett kifejezetten rosszul, de az első szakasz közepéig a huszadik hely környékén vitorlázott, igaz, méterben nem volt jelentősen lemaradva. Elkapott egy szélfordulót, amivel egyre előrébb került a mezőnyben, olyannyira, hogy a bóját hetediknek vette. Hátszélben még előrébb is járt,

de az alsó bójánál tartotta a hetedik helyét. A következő kreuzban egy hajó elment neki, majd hátszélben még egy, ezzel a kilencedik helyen végzett. Mári ekkor tíz pontra volt a tizedik, még az Éremfutamba kerülő versenyzőtől.

10. futam

Ez a futam nem sikerült úgy, ahogy Mári szeretne volna. Amennyiben az első tízben végez, az is kevés lett volna a Medal Race-hez. A leggyengébb rajtját az egész olimpia alatt most produkálta, a mezőny végéről kellett feljönnie. Ami részben sikerült, de csak a huszadik helyig jutott.

Érdi Mári: – *Az volt a célom a mai napra, hogy az első tízben menjek két jó futamot. Ez az elsőben sikerült is. Jól rajtoltam, de nagyon furcsa volt, hogy az, aki egyik pillanatban a második volt a következőben a 12. Nagyon oda kellett figyelni, mert egy kis sziget előtt volt a bójánk, és számított, hogy merre mész el a kreuz-bója előtt. Egyet hibáztam a futamban, mert jobban álltam, mint a 9. hely. Hátszélben azt hittem, hogy jobbra kell befutnunk a kapu után, de balra kellett. De mivel a jobb oldalra helyezkedtem, így mindenkinek helyet kellett adnom a bójánál. Ott szerintem öt hajó elment, de örültem, hogy befutottam a kilencedik helyen, mert volt olyan lány, aki a második helyen vette a hátszélbóját és utána pedig tizenvalahányadiknak futott be.*

– *A második futamban már az öbölben voltunk. Szeretek itt vitorlázni, mert kicsik a hullámok. Az első rajtot visszahívták, pedig ott jól eljöttem, a másodiknál sajnos nagyon nem. Ott beállt alám a finn lány, aki elég jól ott tartja magát a rajtnál, nagyon jól helyezkedik. Ekkor másfél perc volt hátra és gondolkodtam, hogy nem nagyon szeretnék itt elrajtolni, de már láttam, hogy sehol máshol sincs hely, nem tudok sehova se menni. Akkor visszamentem, de nagyon összecúsztunk, aztán ki kellett tolatnom, és aztán kiszorultam a jobb oldalra. Szétlógtam magam, így felértem hátulról harmadiknak... Aztán utána még a három körös pálya alatt sikerült feljönnöm a huszadik helyre. Nem tudom mikor küzdöttem ennyire, de erre lett elég.*

– *Összetettben a 14. hely az nagyon jó eredmény az olimpián, nyertem egy futamot, az utolsót leszámítva jó rajtjaim voltak és rengeteg tapasztalatot gyűjtöttem.*

– *Ha karácsonykor azt mondják, hogy kijutok az olimpiára azt gondoltam volna, hogy ilyen nincs, de már látom, hogy oda tudok érni, úgy, hogy a mezőny többi részének plusz 15 év versenytapasztalata van.*

AZ OLIMPIA UTÁN

Máril jó beszélgetni. Sosem kezd úgy egy mondatot, hogy ezt ne írd le... Nyílt és őszinte. Olyan, mint egy régi barát. Nem lehet nem észrevenni, hogy – noha csak jövőre érettségizik – az elmúlt fél év során felnőtt. Egy hosszabb beszélgetés részleteit adjuk közre, kizárólag azokat, ahol Mári a tanulságokról beszélt. Abból is van bőven.

– *Rió előtt azt mondtad, hogy a mezőny első felével boldog lennél!*

– *Igen, az első hússzal, de nagyon szerettem volna bekerülni a Medal Race-be. Azért nem panaszkodom a 14. hellyel. Voltak hibáim a futamok alatt, és az utolsó futamban ott még mindig meg volt a lehetőségem, hogy...*

– *Hol ment el? Az első két futamon?*

– *Igazából volt több hibám. Nem egy futam miatt nem kerültem be. Ha van még egy jó futamom, akkor bent vagyok. Az utolsó nap 15 pontra voltam a tizediktől,*

Mári majdnem kivétel nélkül kifejezetten jól rajtolt

Kisebb szél jól jött volna neki

Bőszélben általában nagyon gyors

akkor mentem egy kilencediket az első futamban. A másodikban pedig bevitték minket az öbölbe, és az a rajtom nagyon nem sikerült.

– *Edzettél az olimpiai címvédő kínai lánnyal?*

– Végül egy napot sem vitorláztunk együtt a verseny előtt, mert lesérült. Mindig valami baja van, most a hátával voltak gondok. Korábban edzett, de amikor én megérkeztem, akkor már pihent. Az első nap vele melegítettem be.

– Egész jó szelünk volt az első nap, és a sebességem is rendben volt. Meglepett, hogy milyen gyorsan történik minden. Mindenki túl volt pörögve az első napon, mindenki kiabált egyfolytában, hogy protest, protest. A horvát lány ment alattam, megfordult, úgy hogy nem is volt helye, ezért be akartam alá ejteni, de kicsit lekoccintottam a hajójának a végét, de tényleg egy minimálisan. Nem vesztem vele semmit, de elkezdett kiabálni: protest, protest, protest! Végül megcsináltam a büntetőt. Máskor egy ilyen esetben legfeljebb egy sorry hangzik el. A hátszél végén nem néztem körül, csak arra figyeltem, hogy gyorsan menjek. Ekkor egy nagyon rossz bójavételt csináltam, és mivel nagyon nagyon közel vannak az emberek, ezzel az egyetlen bójavétellel visszacsúsztam tíz helyet. Nem lehet tíz helyet veszíteni egy bójavétellel.

– Örültem, hogy az első nap mindkét rajtom nagyon jól sikerült. A második futamban extrán jó rajtom volt. Az volt az elképzelésem, hogy a mezőnyrel megyek és nem kockázatok, mert az előtte lévő edzéseken, sokszor próbálkoztam valami mással, mint a többiek, és mindig lemaradtam. Tök hülyeség elmenni másik irányba, ha sebességgel ott tudok velük maradni. Sőt van, amikor gyorsabb vagyok náluk.

– A második futamban nagyon jól rajtoltam, kifordultam, de jött az uruguayi lány, és befordultam alá. Elszúrta, elment felettem, és zavart szélbe kerültem. Kiszorultam a pálya bal oldalára, de úgy láttam, hogy jön onnan valami. Amikor megjött a szél az első ötben voltam, de elfordult jobbra... két hajót vertem a bójánál. Egyetlen apró hiba miatt. Onnan feljöttem húszonvalahányadikra, de lehetett volna sokkal jobb is. Ez elég, hogy ne kerüljön az ember végül az Éremfutamba.

– *Ilyenkor nem fakadsz sírva? Dühöngsz? Vered a decket? Hogy bírod pszichésen? Nem foglalkozol vele?*

– Nincs baj ezzel. Menni kell tovább.

– *Az edződ hozzá tud szólni a történetekhez? Mit mond egy ilyen nap után?*

– A nap végén megbeszéltünk mindent, a hibákat, mit csináltam rosszul. De ezt a szituációt nem láthatta jól, mert az edző motorosokból a rajtot, a bójavételeket lehetett látni, a futamból nem túl sokat. Én elmondom a szituációt, ő pedig azt, hogy mit gondol erről. Mindig jókat mond, és azt osztja meg velem, amire tényleg szükségem van, és főlegesen semmit nem mond.

– Másnap arra gondoltam, hogy milyen jó a mezőny elején vitorlázni. Ott nincs nagy tumultus a bójavételeknél, és ott tiszta szélben lehet menni. És nem fogom még egyszer megengedni, hogy tízen bejőjenek a bójánál elélem. Szóval ott úgy mentem ki, hogy most aztán elég volt. Ráadásul a kedvenc pályámon, a Pontin voltunk. Itt nem nagyok a hullámok, a szél is kifűjt, sebességből kell menni. Aznap a 12–14 csomós szélben szerintem én voltam a leggyorsabb. Az első futamban nagyon jól eljöttem a rajttól, beleadtam mindent, nagyon lógtam. Segített, hogy ott volt mellettem az előző olimpia bronz- és aranyérmese, figyeltem, hogy ne menjenek el. Koncentráltam hogy minél

gyorsabb legyek, beértem a jobb oldalt választók elé, és nemsoká láttam, hogy a másik oldalra próbálkozók is mögöttem vannak. Vezettem, a kínai volt a második, a belga meg a harmadik az első bójánál. Próbáltam megnyugodni, és csak arra figyeltem, hogy gyorsan menjek.

– Nem értek utol raumban, hátszélben pedig rájuk vertem pár métert. Ettől kezdve fogtam őket, mentem velük. Befutottam, győztem! A belga lány rögtön gratulált, amikor befutottunk. Sokan odajöttek, edzők is, versenyzők. Az jó volt, igen.

– Azért is volt jó edzeni a menőkkel, mert láttam, hogy meg tudom verni őket, és tudtam, hogy mit kell csinálnom, ha ott vagyok elől, és vezetem a futamot. Nem pánikoltam. Az év elején, az Eb-n ötödik helyen álltam, és nagyon izgultam. „Hú de jó helyen állok, jaj, nehogy elveszítssem». Most viszont teljesen nyugodtan vitorláztam és nem éreztem, hogy ne lenne ott a helyem.

– Fel voltam dobva, próbáltam megnyugodni, és a következő futamra koncentrálni. »Na jó, új futam kezdődik.« Megnéztem a pályát és felvitorláztam egy kicsit. Rajt után nem tudtunk kifordulni, megvártam, amíg ezt fölöttem mindenki megteszi, akkor én is fordultam. Tényleg nagyon gyors voltam, a világbajnok dán lány felett simán elmentem. Harmadiknak értem fel. A második kreuzra leállt a szél, és elkezdett forgolódni, voltam első és ötödik is, így ingáztunk ott öten. A bójánál rontottam, mert alá fordultam ráadásul jött a holland lány ő meg elkezdett kiabálni, hogy protest, pedig nem zavartam. Emiatt megzavarodtam. Egész hátszél alatt azon gondolkodtam, hogy »Jaj, mi van ha óv, milyen jó helyen állok, és mi lesz...« Tök fölösleges ezen rágódni, mert a versenyre kellett volna koncentrálnom. Második helyen álltam, de féltem, hogy óvni fog, ezért beengedtem magam elé két hajót. Butaság volt. Azért így sem volt ez egy rossz nap.

– Összetettben kilencedik voltam. Ezzel igazából nem nagyon foglalkoztam. Szerettem volna a következő nap is jól menni, de másnap 25 csomós szél fújt, ráadásul kint voltunk a Copacabana pályán a durva, háromméteres hullámokban. A hullámok nagyon furán jöttek, balcsapáson könnyű volt menni, jobbcsapáson viszont nagyon nehéz. Aznap nem úgy mentem ki, mint az előző nap, hogy most megmutatom nekik, hanem: jaj nagy szél van, jaj, mi lesz. Negatívan álltam hozzá a dologhoz. Már előző nap elkezdtek magyarázni, hogy holnap nagy szél lesz. Mindenhol ezt hallottam, ezen kattogott az agyam, hogy nagy szél lesz, pedig korábban is mentem jó futamokat ilyen időben. Simán tizenötben végezhettem volna, de mindkét rajtomat elrontottam, későn indítottam, nem tudtam arra menni, amerre szerettem volna. Aznap a nem gyors emberek is felértek az első ötbe, és befutottak. Az első futamon 26. lettem a másodikon 20. Küzdöttem, de a negatív hozzáállásommal volt a baj, fejben dőlt el az egész.

– A pihenőnapnak nagyon örültem, mert nagyon fújt a szél. Fel akartam menni a medencéhez a tetőre, de annyira fújt a szél, hogy nem engedtek ki. Átmentem ebédelni az edzőkhöz, és vele beszélgettünk az előző napról.

– Másnap, a következő futamban is nagyon jó rajtom volt, bejött a bal oldal, jött velem a holland, a kínai, a belga, és felértem tizenöt körül. Hátszélben gyors voltam, mentem előre, már a tízben voltam és akkor kaptam egy füttyöt, kicsit aktív voltam. Gyorsabb voltam, mint a többiek. Több hullámot elkaptam, mint ők. Talán fel is elesedtem, megrántottam a shotot, ilyesmi lehetett. Sokakat

Szép emlékekkel fejezte be az olimpiát...

... de az éremfutamot a kivetítőn nézte

megfűtültek, nem foglalkoztam vele, megcsináltam a büntetőt, még mindig jó helyen álltam. Gyorsan utolérttem a többieket. A második kruzban volt néhány szélforduló, azokat kihasználtam, és így végül tizediknek sikerült befutnom. Az nagyon jó volt.

– A második futam borzasztó volt. Elsőnek rajtoltam, de elbizonytalanodtam, mert ráakadt valami a svertre, vagy egy lyukba értem, és egy kicsit megálltam. Az volt a legrosszabb, hogy alattam a Santa Lucia-i – akiről tudtam, hogy nem gyors, meg nem is annyira jó – ment el. Amikor lepörgött a szél, megfordultam, de amikor visszapörgött jobbra, nem fordultam azonnal vissza, hanem mentem be a mezőnybe. Amikor visszafordultam, már késő volt, nem tudtam kihasználni a nagyon jó rajtot. Nem álltam rosszul, de a Santa Lucia-it figyeltem, ő húzta tovább balra, és ott volt előttem. Végig azon idegeskedtem, hogy miért nem tudtam ezt én is megcsinálni? Igazából nem is őt kellett volna nézni, hanem magamat... Ez volt a legnagyobb hibám a futam alatt. Végül 18. helyen sikerült befutnom. Nem rossz, de ahhoz képest, hogy milyen rajtom volt... Alig bírtam megnyugodni. Hosszú ideig tartott, amíg kiértünk a partra, ment le a nap, ott volt a Megváltó Krisztus szobra, a Cukorsüveg-hegy, és annyira szép volt. Mondtam magamban: »Na jó, örülj, hogy itt vagy«. Ennyi volt.

– Ez után jött az utolsó nap, és, akkor még meg volt az esélyem, hogy bekerüljek a Medal Race-be. Nagyon szerettem volna oda bejutni. Az első futamban mentem egy kilencediket, amivel elégedett voltam. Az utolsó futamot elszúrtam, de nem vagyok mérges magamra. Felerősödött kicsit a szél, tudtam, hogy balra ki kell menni, mert a Cukorsüveg-hegy előtt volt a bójánk, és amikor kintről fújt a szél, a bal oldalon sokkal erősebb volt. Csak az volt a baj, hogy nagyon luv-rajtot raktak, és akkor elgondolkoztam, hogy megéri-e luvban eljönni? Visszalötték a rajtot, és még lejjebb vitték a lee-bóját. Akkor döntöttem el, hogy luvból megyek, jó helyen álltam, ötödik–hatodik hajó voltam, amikor beállt alám a finn lány, és összecúsztam vele. Nem tudom, mi miatt történt, nem is izgultam. Azt néztem, hogy van-e valahol hely, de olyan sűrű volt a mezőny, hogy az volt az egyetlen hely. Ezért visszaálltam, de nagyon közel voltunk egymáshoz, és negyven másodpercnél a fölöttem lévő rám csúsztott, úgyhogy mondtam: »Na jó, kimegyek innen«. Néztem, hogy vannak-e alattam, de hiába, nem volt hely. Fölöttem kisebb tumultus volt, de gondoltam, hogy fölül mégis jobb a luv-rajt. Sikerült valahogy kijönnöm, befordultam a mezőny szélére, de jött, a perui lány, ő kiforgatott jobbra. Szépen mentünk az elején, jól is nézett ki egy ideig a dolog, de egyre jobban ment el balra a szél. Négy hajó lehetett mögöttem az első bójánál... Csak sebességből lehetett előbbre jutni, mert stabilizálódott a szél, és mindenki balra ment. Az volt az egyetlen esélyem, hogy gyorsabb vagyok. Nagyon nagyot küzdöttem, sikerült a huszadik helyig előre verekednem magam. Nem is voltam mérges magamra, mindent megtettem, amit lehetett, legalább tíz helyet javítottam.

– Tizennegyedik lettem az Olimpián! Az ugye nem rossz?

– *Nem, igazán nem mondanám... És gratulálok!*

– Szeretném megköszönni mindazoknak akik segítettek a munkámat, a klubjaimnak, a Magyar Vitorlás Szövetségnek, valamint a szponzoraimnak – Sennebogen, Adidas, Pulsar, Flavin7 – a támogatást.

MIDVEX

 NORTH RACING PARTNER

ÉPÍTÉSBEN UTOLÉRHETETLEN

MIDVEX KFT. 3416 TARD, BÉKE ÚT 259. • E-MAIL: MIDVEX@GMAIL.COM

Rio 2016™

L A S E R - V A D N A I B E N J A M I N

Fotó: Sailing Energy/World Sailing

Fotó: Vadnai Péter és Cserta Gábor

OLIMPIA – 2016.

LASER – VADNAI BENJAMIN

Vadnai Benjamin gyerekkora óta vitorlázik. A magyar ifjúsági vitorlázás első nagy generációjának tagja, aki tehetségének szorgalmának köszönhetően messze túlnőtt kortársain. Eddigi pályafutása során minden, vagy majdnem mindent megnyert, amire csak lehetősége adódott. Miért pont a felnőttek között hagynál el ezt a jó szokását?

Vadnai Benjamin – fotó: World Sailing

Hajóátvétel után – fotó: Vadnai Péter

Benjamin és az öt karika – fotó: Vadnai Péter

Két kanadai vitorlázó – a mérnök Ian Bruce és a hajótervező Bruce Kirby –, egy jelentős kanadai kereskedő cég által kiírt pályázatra olyan vitorlást tervezett, amely egy autót tetején is szállítható. Kirby olyan hajót álmódott meg, amelynek a vízvonala legalább 12,5 láb, mert ha ennél rövidebb a teljesítménye erősen romlik. A hajó formáját a lehető legegyszerűbbre tervezte. Ez az egyszerűség a Laser legnagyobb erőssége.

Kirby 1969 októberében küldte át a végleges terveket Ian Bruce-nak, akinél hónapokon át pihent egy fiókban, mert a megrendelő meggondolta magát, és mégsem kívánt ilyen hajótípust gyártani.

1970-ben a One Design and Offshore Yachtsman magazin – America's Teacup néven – versenyt hirdetett az ezer dollár alatti hajók részére. Kirby úgy gondolta, hogy az általa tervezett kishajó jó eséllyel indulhat az októberi versenyen. Megállapodott tervezőtársával, hogy megépítik a hajót, amit kezdetben Weekendernek neveztek. A vitorla megtervezésére, és a versenyen való indulásra Hans Fogh olimpiai vitorlázót kérték fel. Fogh úgy készítette el az első garnitúra vitorlát, hogy sohasem látta a Weekendert. A szabadidő vitorlázás elvének megfelelően a Thank God it's Friday (Hál' Istennek, péntek van) szlogent írta a vitorlára. A Laser 1996 óta (nyílt) olimpiai osztály, az egyik legnépszerűbb egyszemélyes hajó.

Az első olimpiai bajnok Atlantában ebben a hajóosztályban a brazil Robert Scheidt (Brazília) volt.

2000-ben Sydney-ben a brit Ben Ainslie győzött. Ainslie további három aranyéremmel is büszkélkedhet: 2004., 2008., 2012. Mindhárom a Finn osztályban szereztte.

A 2004-es athéni játékokon ismét a korábbi bajnok, Robert Scheidt győzött.

2008-ban a pekingi olimpián a brit Paul Goodison szerezte meg az aranyérmét.

2012-ben Londonban az ausztrál Tom Slingsby vehette át az aranyérmét.

Már a Laser első olimpiáján is volt magyar résztvevő ebben az osztályban, Eszes Tamás 56 induló között a 31. helyen végzett. A következő játékokon, 2000-ben Sydneyben is ő képviselte a magyar színeket, 43 versenyző között a 18. lett.

Pekingben 43 indulóból: a 29. lett Berecz Zsombor, majd négy év múlva, Londonban a 21. Ekkor 49 volt a résztvevők száma.

VADNAI BENJAMIN

A magyar vitorlás sport történetének első korosztályos világbajnoka.

Nagyon fiatal, csak jóval az olimpia után december 30-án tölti be 21. évét. Vadnai Benji végigjárta a legjobbak közé vezető hagyományos út minden lépcsőfokát. Hatévesen kezdett vitorlázni, hétévesen versenyezni, természetesen Optimistben. Feltűnt tehetségével, számos verseny megnyerésével, majd 2009-ben Európa-bajnoki második helyével.

2010-ben legelső laseres évében azonnal a Laser 4.7 élmezőnyébe került, amit egy U16 Európa-bajnoki címmel, és az Európa Kupa sorozat megnyerésével bizonyított. 2011-ben pedig a magyar vitorlás sport első korosztályos világbajnoki címét szerezte Buenos Airesben!

2013-ban már az eggyel nagyobb vitorlával szerelt Laser a Radial U18-as világbajnoka lett, majd 2014-ben az

olimpiai Laser Standard osztályban versenyzett. 2015-ben az U21 világbajnokságon bronzérmet, az Európa-bajnokságon ezüstöt szerzett.

Fejlődésében, előre jutásában minden másnál meghatározóbb a családi háttér. Édesapja Vadnai Péter válogatott finnes volt a nyolcvanas–kilencvenes években, majd nagyhajós osztályokban, például Assóban ért el sikereket, nyert magyar bajnoki címet. Vadnaiéknál a szülők nem egyszerűen támogatják a gyerekeik felkészülését. Péter tulajdonképpen egyszemélyben a gyerekei menedzsere és állandó edzője. Fontos a többes szám, mert Benji öccse, Jonatán ugyanolyan tehetséges és gyorsan fejlődő vitorlázó. Nagy hasznukra van, hogy együtt készülhetnek, és mivel a tudásuk közel egyforma, hatékonyan hajthatják is egymást előre. Jelenleg mindketten a Balatonfüredi Yacht Club (BYC) versenyzői.

Laser Standard osztályban többen is vetélkedtek a magyar színek olimpiai képviseletéért. 2014-ben Tomai Balázs és Benjamin közel azonos szinten álltak a nemzetközi eredményeiket tekintve, és rövidesen megérkezett köztük Vadnai Jonatán is. Mivel mindhárman a nemzetközi középmezőnyt támadták, vagyis egyikük sem tartozott az olimpiai élmezőnybe, az MVSz elnöksége 2014-ben válogatót írt ki a számukra arra az esetre, ha valamilyen versenyző megszerzi a kvalifikációt Rióra, és lefektette ennek alapelveit és rendszerét. Alkalmazták azt a más országokban megszokott és bevált elvet, hogy a kvalifikációs szintet elérő versenyző a nemzete számára szerzi meg az olimpiai indulási jogot, és a közel azonos tudású versenyzők között majd egy válogató sorozat dönt az olimpiikon személyéről a játékok évében.

A kvalifikációt egy évvel később Tomai Balázs érte el a világbajnokságon, így 2016-ban hárman kezdtek válogatózásba az indulásért. A négy nagy nemzetközi versenyből álló, május elején befejezett válogató sorozatot egyértelmű fölényrel Vadnai Benjamin nyerte, öccse Jonatán, és Tomai előtt.

BENJAMIN ESÉLYEI

Laser Standard osztályban lesz a legnépesebb mezőny az olimpián, 46 indulóval. Vadnai Benjamin még nem tartozik a nemzetközi élmezőnybe, a 2020-as olimpiára érhet be igazán, Rióban inkább a középmezőnybe várható. De rajta sincs nyomás, eredménykényszer, és már sokszor bizonyította, hogy kitűnő versenyző alkat. Így hát...

Saját elvárása, hogy a mezőny első felében végezzen, reményei szerint akár egy kicsit előrébb is. Ez persze meglehetősen ambiciózus, de az olimpia előtt ismert körülmények és várható meteorológiai viszonyok szerint nem is lehetetlen feladat.

A szakemberek azért óvatosabban fogalmaztak, és a harmincadik hely környékére várták a magyar laserest.

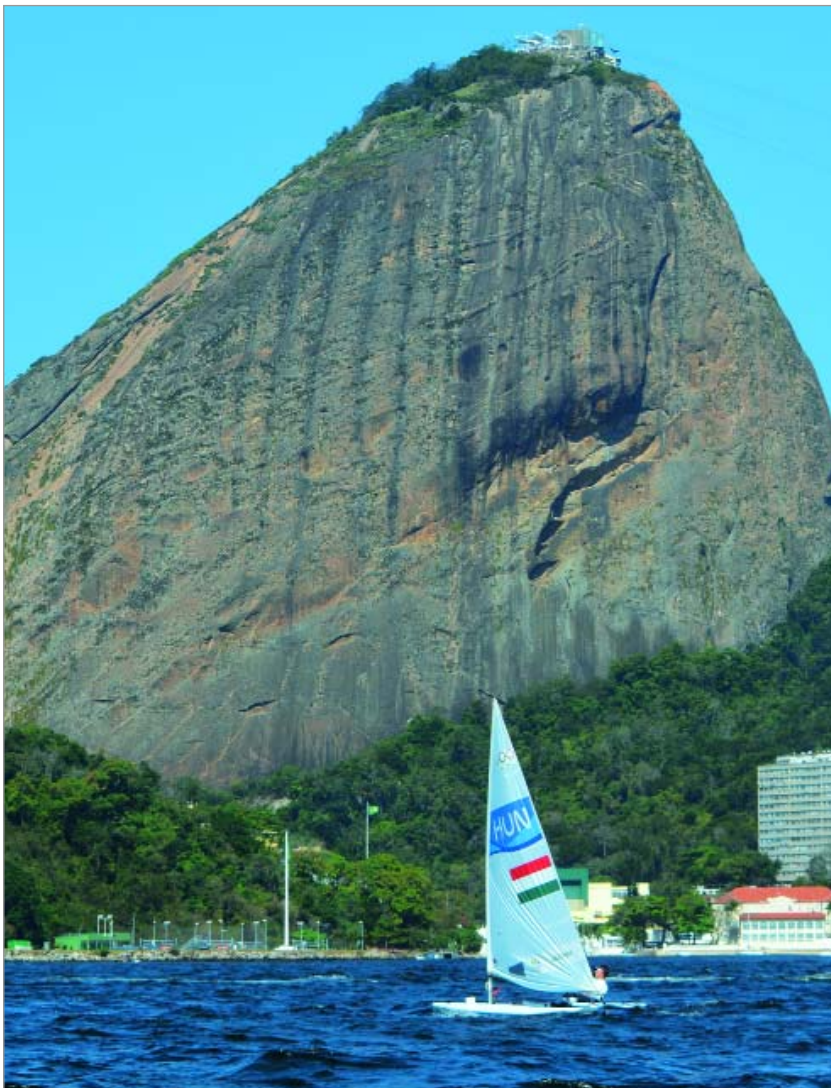
A LASER STANDARD VERSENYEK

A verseny első felében – amikor Benjamin számára megfelelő szélviszonyok uralkodtak – egy megingástól eltekintve ragyogóan teljesített. Az óvását és a futamból történő kizárását követően azonban már nem talált igazán korábbi önmagára. Több volt számára ebben az olimpiában, ráadásul többször is kifejezetten balszerencsésen versenyzett. Ami örömteli, hogy nyilvánvalóan rengeteget

Indulásra készen – fotó: Vadnai Péter

Az első edzések egyike – fotó: Vadnai Péter

Az első Laser rajt – fotó: fotó: Sailing Energy/World Sailing

A kreuz-bója előtt – fotó: fotó: Sailing Energy/World Sailing

Raumban – fotó: fotó: Sailing Energy/World Sailing

Vadnai Benjamin az első futam után – fotó: fotó: Sailing Energy/World Sailing

tanult, mert ne feledjük, számára ez csak egy állomás volt Tokió felé...

Első versenynap, augusztus 8.

Gyenge, középhérs – 10–12 csomós – szél fogadta a laser mezőnyt az Escola Naval pályán, ami a második futamra 14 csomóig frissült.

1. futam

Vadnai Benjamin parádés rajtot produkált, az elsők között jött el a rajttól, és az első szakaszon végig tartotta a pozícióját, és hetediknek ért fel a kreuz-bójához. A folytatásban egy, illetve két helyet is javított, de a következő körben kicsit visszaesett, végül a kilencedik helyen ért célba.

Kezdesnek nem rossz...

2. futam

Ez kevésbé sikerült, a pálya közepén jelentősen csökkent a szél, miközben a két szélén vidáman haladtak a hajók, Benjamin tehetetlenül nézte, hogy egyre hátrébb kerül. Pech.

Benji a futamokról a következőket mondta: – *Az első futamban volt egy nagyon jó lee-rajtom, és onnan bal közepéről fel tudtam játszani, az első tizenben felértem a kreuz-bójához, utána negyedik voltam a hátszél-bójánál. A jobb oldal kicsit elment, de ennek ellenére kilencediknek be tudtam futni. Ez nagyon jó... 43-an vagyunk. A szél elég trükkös volt, voltak benne balos, jobbos frissülések. Az áramlás kevésbé számított, mint ahogy vártuk. Voltak peches és szerencsésebb szélfordulók is, de ha jól elrajtoltál és játszottál a frissüléssel, akkor valószínűleg jól is értél fel.*

– *A második futam kevésbé sikerült, de még csak az első napnál tartunk, és szeretnék még több ilyen top tízes futamot csinálni. Pedig a második futamban is jól kezdtem, az első kreuz elején is nagyon jól álltam, de aztán a pálya közepén megállt a szelem, és elmentek.*

– *A mezőny nagyon hasonló, majdnem ugyanaz, mint más versenyeken, szóval nem érzek nagy különbséget. Nagyon jó, hogy a vitorlákon ott van a családnevünk, az országunk, a zászló, ez nagyon nagy örömmel tölt el.*

– *Korábban csak három hetet voltam Rióban, akik korábban kvalifikáltak, már többször jártak itt. Sokat tanultam ebben a három hétben, és ennek is köszönhető, hogy ilyen jól sikerült az első futam, hogy ilyen nagyon jól mentem.*

Második versenynap, augusztus 9.

Ismét moderált – 10–14 csomós – szél fújta a Laser mezőnynek, akik ezt a délutánt a Ponte pályán töltötték.

3. futam

Benjamin gyengén rajtolt, ennek megfelelően az első bójánál a 38. volt, de egyetlen pillanatra sem adta fel. Minden szakaszon előbbre került, a jegyzőkönyv tanúsága szerint a továbbiakban a bójánál sorrendben a 36., 31., 29., 20. helyen fordult, végül 21. helyen ért célba. Nagyszerű teljesítmény, 17 hajót vert meg a háromnegyed óras futamban!

4. futam

Míntha ebben a futamban az előzőt láthattuk volna. 33. helyen vette az első bóját, de a szakasz elején vitorlázott ennél sokkal rosszabb, a gps nyomkövető szerint a 42. pozícióban is. Most is keményen küzdött, egyre előrébb

került a mezőnyben, végül ismét 21. helyen ért célba. 21. helyet javított...

Benjamin így értékelt: – Sokkal egyenletesebben vitorláztam mint tegnap. Nagyon tetszett, hogy a 21. és a 22. helyen sikerült befutnom. Volt amikor rosszabbul álltam, de a sebességem – főleg a bőszeles szakaszokban – nagyon jó volt, így sok hajót meg tudtam előzni. A szél majdnem ugyanaz volt, mint tegnap, 12–15 csomós friss, déli termikszél. Ez azért rendesen próbára tett, mind erőnlétben, mind mentálisan. Különösen, hogy a rajtjaim nem sikerültek a legjobban, ezért úgy kellett felküzdenem magam. Összességében örülök a mai helyezéseknek.

Harmadik versenynap, augusztus 10.

Na, ez a nap nem hiányzott. Ha valami, akkor a Copacabana pályán fújó 20–25 csomós alapszél, és az erős hullámozás finoman fogalmazva sem kedvezett a fiatal magyar vitorlázónak. De küzdeni tudásból ismét jelesre vizsgázott.

5. futam

Erős szél, gyenge rajt. Ilyen körülmények között – elsősorban a hullámozás miatt – csak rengeteg gyakorlattal lehet jól rajtolni. Hát, ebből Benjaminsnak ebben a hajóosztályban még igencsak kevés van. Viszont a versenyben ismét folyamatosan ment előre, de a futamból egy elhúzóó óvástárgyalás végén kizárták. A kínai versenyzővel ütközött, aki ezután fel is borult. Vitatható szituáció volt, de végül a versenybírósság hosszú tárgyalás végén a magyar hajót büntette.

6. futam

Harmincadik helyen fejezte be Vadnai a mai napot. Ismét az utolsók között rajtolt, és 11 hajót most is sikerült behoznia.

Benjamin még a óvástárgyalás előtt így foglalta össze a napi történéseket: – Kint voltunk a Copacabana pályán. A körülmények nehezek voltak: háromméteres hullámok, 25–30 csomós forgoló szél, áramlás – minden ami kell. Nagyon embert próbáló volt és nagyon el is fáradtam. 34. és 30. helyeket mentem ma, és visszacsúsztam a 28. helyre. Örülök, hogy még a harmincban vagyok, de szeretnék feljebb kerülni. Mindkét futamban a jobb oldal fizetett, annyi különbséggel, hogy az első futamban luvban, míg a másodikban leeben volt célszerű rajtolni, majd magasságból menni jobbra. A hátszelekben »csak« a háromméteres óceáni swellekkel kellett lecsúszni. Nagyon nehéz volt, néha úgy megindult a hajó, hogy a vitorla bejött középre, olyan gyorsak voltunk, mint a szél. Kapaszkodtam fel a mezőny közepe felé.

– A következő napon szeretném, ha az elején tudnék indulni, és az elején befutni. Hasonló időjárásban utoljára talán most márciusban Las Palmasban vitorláztam. Nagyon ritkák az ilyen körülmények, Splitben sincs ilyen, ahol edzünk, a Balatonon pedig sosincs. Nemigen tudjuk begyakorolni.

– Holnap szünnapunk lesz, kipihenem magam, és utána még két nap verseny. Mindent megpróbálok, hogy előrébb kerüljek.

Negyedik versenynap, augusztus 12.

Egy nap pihenő után, Benjamin számára ismét kedvezőbb meteorológiai körülmények között, továbbra is a Copacabana pályán folytatódtak a laser versenyek, a nap második futamára a Pai pályára költözött a laseres társaság.

Bója előtt...

... és utána – fotó: Vadnai Péter

Sokszor rájuk esteledett – fotó: fotó: Sailing Energy/World Sailing

Moderált hullámokon

7. futam

Az első bójánál a harmincadik helyen fordult, járt pár hellyel előrébb is, majd visszaesett újra a harmincadikra. A továbbiakban nem tudott javítani. Ez lett számára a futam végeredménye is.

8. futam

A rajtnál Benjaminsnak most kijött a lépés, ragyogóan kezdett. Aztán valami történhetett, talán kihagyott a szél, több ezer kilométerről nehéz lenne megállapítani, de pillanatok alatt a mezőny végefelé találta magát.

Vadnai Benjamin: – *Óriási, három és fél, négyméteres hullámok voltak, igaz, jóval gyengébb széllel, mint két napja. Nagyon nehéz volt eldönteni, melyik oldal az igazán jó, mert nem volt igazán jó egyik sem, inkább frissülésekre kellett vitorlázni. A dolgot nehezítette, hogy ezeken a nagy hullámokon nehéz volt észrevenni a frissüléseket. Ezért nem nagyon tudtam megtalálni azt a helyet, ahol fel kellett volna vitorlázni.*

– *A második futamban volt egy nagyon jó rajtom, az első öt hajó között mentem az első két-háromszáz méteren, de aztán teljesen összezavarodtam, és nem találtam a helyemet a pályán. Ennek »köszönhetően« hirtelen visszaestem a mezőny végébe. Az első futamban a mezőny közepében tudtam vitorlázni. Sajnos egész nap rosszul voltam, tíz percre rá miután kiértünk a pályára tengeribeteg lettem: hányingerem volt, szédültem a hullámok miatt, de gondolom ez másokkal is előfordult, szóval ezt nem tudom arra fogni, csak szimplán nem éreztem a szélfordulókat.*

Ötödik versenynap, augusztus 13.

Pão de Açúcar pályán, barátságosnak mondható tengeren folytatódta a Laser osztály küzdelmei. A második futamban viszont a Niteroi pályán, két-két és fél méteres hullámok között versenyeztek. 11–13 csomós szélben, vitorlázott utoljára együtt a teljes mezőny. A mai futamok után már csak a tíz legjobb folytatja Medal Race-ben az olimpiát.

9. futam

Az utóbbi futamokhoz képest semmi különös nem történt, Benjamin ott folytatta, ahol tegnap befejezte, a középmezőny második felében vitorlázott, a futamkezdéshez képest pár helyet sikerült javítania.

10. futam

Zárásként Vadnai – a kizárását követően – a legjobb helyét érte el. A rajtja most sem sikerült, de vagy húsz helyet javított, így 25. lett ebben a futamban. Talán ez volt – azaz inkább csak lett volna – számára a reális végeredmény is.

Vadnai Benjamin: – *12 csomós szélünk volt. Az első futamon, a strand előtt jó sok néző figyelte a versenyt, kint volt a televízió, helikopterek követték minket. Kamera és gps is volt a hajómon, nagyon komoly felhajtást csináltak a rendezők, más versenyeken ilyen nem szokott lenni. Tetszett. Ez a futam forgolódós volt és elég nehéz.*

– *A második futam kint volt a Niteroi pályán, ahol a szélhez képest óriási óceáni hullámok voltak, továbbra is 12 csomós széllel. A bal oldal fizetett, innen tekerte felfelé az áramlás a mezőnyt. Aki időben a legjobban tudott tisztán kijönni a bal oldalon, az nyert. »Természetesen« nem ott kezdtem, de igazítottam, aztán felzárkóztam. A futamban végül 25. lettem.*

– A bőszeles szakaszokban továbbra is nagyon jól mennek, nagyon örültem annak, hogy azokban legalább gyors vagyok.

– Nemigen volt étvágyam a verseny alatt, jelentős súlyt vesztettem, ezért a kreuzban nem igazán tudtam tartani a többiek tempóját, de hátszélben nagyon jókat mentem és örülök, hogy ebben legalább az élmezőnybe tartozom. Az olimpián általában egy-két meglepetésember akad, de nagyjából most is a papírforma igazolódott be. Akik a világranglistán elől voltak, azok vannak elől itt is. Én egy kicsit előrébb vártam magam, megvert egy-két olyan ember, aki nem szokott, de én is megvertem párat, akit viszont korábban nem sikerült.

– A jó kezdés után szerettem volna előrébb végezni, mert az elején nagyon jó futamaim voltak. És inkább jövök fel a negyvenedik helyről a 33-ra, mint a húszról visszaesek a 33-ra. Nagyon nem mindegy, hogy miként járom meg ezt az utat.

– Azt gondoltam – mint ahogy általában mindenki –, hogy gyenge szeles verseny lesz. Kis szélben sokkal jobban mentem volna, de a várakozásokhoz képest sajnos sokkal erősebb volt a szél. Súlyban sem úgy készültem, mert amikor három hetet edzettünk itt, akkor csak gyenge szelek fújtak, viszont az olimpia alatt egyszer sem volt 12 csomó alatt. Nem erre készültünk.

– Jó helyezés a 33., de inkább a jó futamoknak örülök. Amikor elől tudtam vitorlázni, és nem voltam alárendelt szerepben azok nagyon jó élmények voltak. Ha lett volna még egy pár ilyen, akkor biztos, hogy az első harmincban végzek. Voltak persze rossz futamaim is, ezek miatt csalódott vagyok.

– Tapasztalatot gyűjteni jöttünk ki, ez sikerült. A következő olimpián már biztos, hogy sok mindent másként fogunk csinálni. Vannak dolgok, amiken lehet és kell is változtatni. Többször kellett volna kijönni ide. Azok az országok, akik korábban kvalifikáltak már két éve ide járnak edzeni. Azt gondolom, hogy a következő olimpián fogok igazán eredményt elérni, de ehhez fejlődni kell tovább.

Benjamin – az utóbbi évek kiemelkedő tehetsége, ma már jóval több, mint ígéretes versenyző – jól látja a helyzetet, fejlődnie kell tovább. Azt már csak én teszem hozzá, hogy sokat, mert ma még a középmezőnyben találjuk. Igaz, ott megbízhatóan teljesít, az év elejéhez képest úgy 10–15 hellyel előrébb tart, de egyelőre távoli az igazi elit, a top tíz. Egy-egy villanása – nagy örömünkre – most is akadt, de tartósan még nem tartozik a legjobbak közé. Jó hír viszont, ha hasonló ütemben fejlődik mint az elmúlt év, évek során, akkor már nem is látszik számára távolinak még akár a mezőny legeleje sem. Fontos, hogy a szíve is a helyén van, képes az utolsó pillanatig küzdeni. Tíz éve van alkalmam követni a pályáját, sokszor élőben figyelhettem a versenyzését, de sosem láttam (hallottam), hogy bármit feladott volna... Igazi versenyző típus.

Motivációja biztosan lesz a jövőben is bőven, mert nem csak a világ legjobbjaihoz kell felzárkózzon, konkurencia akad a családban is... Öccse, Jonatán éppen az olimpiát követően győzött 18 évesen a U21-es – tehát a három évvel idősebbek között – Laser Standard világbajnokságon... A korosztályában pedig toronymagasan a legjobbnak bizonyult. Ha Benjamin házon belül meg akarja őrizni a hegemoniáját, akkor igencsak igyekeznie kell, mert a fiatalabbik Vadnai, hozzá hasonlóan – már csak az eredményei láttán is bizton állíthatom – kiugróan tehetséges. Szerencsére mindkettőjük tehetségéhez kitartás és megfelelő szorgalom is társul, így egymást is segítve megszerezhetik a juthatnak.

Fogyott pár kilót...

... raumban nem jelentett problémát – fotó: fotó: Sailing Energy/World Sailing

AZ OLIMPIA UTÁN

– *Milyen volt Rióban?*

– Óriási élmény volt, annak ellenére is, hogy a szervezés nem állt a helyzet magaslatán. A közbiztonság, pontosabban annak hiánya pedig nehezítette a mindennapokat. Mi nem az olimpiai faluban laktunk, hanem a kikötőhöz jóval közelebb, egy szállodában, így különösen este, de még napközben se nagyon hagyhattuk el a szállásunkat. Örülök, hogy itthon vagyok, és sétálhatok az utcán.

– *Volt alkalmad a helyszínnel előzetesen ismerkedni?*

– Igen. Az olimpia előtt három hetet voltam kint edzeni, majd egy hetet itthon töltöttem, és tíz nappal a verseny előtt mentünk újra Rióba. Ez elég volt a felkészülésre. A hajókat sorsolták, amiket a gyártó kiválogatott, hogy valóban teljesen egyformák legyenek. A hajókkal és a vitorlával minden rendben volt.

– *Milyennek ítéled a 33. helyed?*

– Így, az első olimpiámon jónak gondolom. Lehetett volna jobb is, de pechem is volt, lefogytam, amitől a cirkáló sebességem nem volt olyan, mint korábban. Ez azért hátráltatott.

– *Ez a nagyon sűrű mezőnyben akár 5–10 helyet is jelenthetett...*

– Igaz, de bő szélben sokat visszahoztam.

– *Jó, de az amúgy is sikerült volna...*

– Lehet találgatni, hogy mi lett volna, ha..., de semmi értelme. Az egyik legfiatalabb vagyok ebben a mezőnyben, ez az olimpia nem arról kellett szóljon, hogy a mezőny elejében legyek, hanem a Tokióra történő felkészülést szolgálta. Látnunk kellett, hogy a versenyzésen kívül miben kell fejlődünk.

– *Mi az, ami feltűnően hiányzott?*

– Elsősorban a helyszín ismerete, a rendszeres ottani edzések. Azok a nemzetek, akik évek óta rendszeresen edzőtáboroztak Rióban, jelentős előnyben voltak.

– *Ez Tokióban sem lesz egyszerű.*

– Nem, de szükség van rá, ha az elvárások arról szólnak, hogy ott pontszerző helyen kell végezzünk. Szerintem nekünk versenyzőknek nem is lehet más célunk, de a sportvezetésnek is be kell látnia, hogy ez másként nem megy. És ez persze pénzbe kerül. Végül is nekik kell eldönteni, hogyan tovább, mert végtelenségig nem lehet zsebből finanszírozni négy évet. Arról nem is beszélve, hogy a mai utánpótlás korosztályból hány tehetséges srác bele sem fog kezdeni egy komolyabb munkába, mert egyszerűen nem teheti meg.

– *Mi segített volna – illetve mi segít majd Tokióban –, hogy jobb eredményt érjess el?*

– Még többet kell vitorlázni hasonlóan erős mezőnyben. Ki kell jussunk a világcupa versenyekre, ami most nagyon nehéz, mert ezekre is kvalifikálni kell, illetve meghívásos alapon lehet részt venni ezeken. El kell jutni arra a szintre, méghozzá gyorsan, hogy meghívjanak... A távolabbi versenyekre kicsit könnyebb, csak azok nagyon drágák. Most például mehetnék Kínába, ha lenne rá pénzem.

– *Neked nem hiányzott a pszichológus?*

– Én sokat jártam az olimpia előtt Vura Mártához, ezért nekem ott, a helyszínen nem hiányzott. Persze rajtam nem is volt olyan nyomás, ami miatt idegeskednem kellett volna.

– *Mennyire vagy elégedett az eredményeddel?*

– Nem százszázalékosan, de mondhatom, hogy elégedett vagyok. Talán amiatt a pár hely miatt, amivel elmaradtam a saját elvárásaimtól, nem teljesen. Viszont mindent

kiadtam magamból, minden futamban, minden szakaszon maximálisan küzdöttem, ami viszont elégedettséggel tölthet el. Olyan vesztes pozíciókból sikerült felállnom, és végül egy-egy futamban elfogadható helyen végezni, amit nem is gondoltam volna. És még valami: amikor megfogalmazódott bennem, hogy milyen elvárásokkal utazom Rióba, akkor még úgy tudtuk, hogy kisszeles olimpiánk lesz. Az edzőtábor idején így gyenge és közepes – 4–10 csomós – szelekben vitorláztunk. Ehelyett az olimpia alatt 12 és 25 csomó közötti szelekkel szembesültünk. Az első futamon volt kisebb, 10–12 csomós szél, amiben a legjobb eredményemet értem el. Az erős szélben – és ezt tudtuk – már csak a korom miatt is, még ma is hátrányban vagyok a mezőny jó részével szemben. És persze az sem segített, hogy az edzőtábor idején, egy vírusos fertőzés miatt fogytam pár kilót. Az elmúlt fél évben sokat ledolgoztam az erősseles cirkálásban jelentkező hátrányomból, de még dolgoznom kell, hogy ebben a tekintetben is fel vegyem a legjobbakkal a versenyt.

– *Milyen messze vagy a legjobbaktól, az első tíztől?*

– Rá kell nézni az eredménylistára: 23 helyre... Mondhatni nagyon. Azon dolgozunk, hogy ez a különbség csökkenjen, illetve eltűnjön. Elsősorban ez a rajtnál, és a nyitátnál, kibontakozásnál érződik, erős szélben pedig a cirkáló sebességen is látható.

– *Most százalékokról beszélünk?*

– Hát inkább csak egyről, esetleg kettőről. Elsősorban a tapasztalat hiányzik. A technikám, a hajóvezetésem jó, persze ezen is lehet (és kell is) csiszolni, de igazi előrelépést csak a sok nagy nemzetközi verseny rutinja jelenti majd. Menni kell négy évet, és akkor meglátjuk, mi fog kialsulni a dologból.

– *A magam részéről szívből gratulálok, nem is elsősorban a mostani eredményedhez, hanem az elmúlt tíz-tizenkét év munkájához, a szorgalmazáshoz. Ezért is bízom abban, hogy bármi – ahogy te fogalmaztál – kialsulhat a dologból.*

– Én pedig köszönöm mindenkinek, aki segítette a munkánkat.

Vadnai Péter, Benjamin édesapja és edzője: – Azért az a vírusos fertőzés befolyásolta Benji teljesítményét. Még a versenyek alatt is voltak, igaz, enyhe tünetei. Megtapasztalta a tengeribetegséget is, ami sok-sok éve nem fordult elő vele.

– *Te milyennek ítéled Benjamin teljesítményét?*

– Az elvárható szintet teljesítette. A hozzáállásával, a küzdeni tudásával maximálisan elégedett vagyok. Optimális esetben, ha nincsenek olyan körülmények, mint amiről már esett szó, például a vírusos fertőzés, lehetett volna néhány hellyel előrébb, talán akár 25. is, de ennek nincs jelentősége. Fontos, hogy pontosan tudjuk miben kell fejlődni, hogyan lehet előbbre, akár sokkal előbbre jutni. Egy-két éven belül cirkálásban is el tudjuk érni azt a sebességet, amit a top tíz tud. Ehhez komoly edzőpartnerek is kellenek, Jonatán mellett másokra is szükség lesz a felkészülés során. Bő szélben nincs ilyen gondunk, Benjamin ma is az egyik leggyorsabb az egész mezőnyben.

– *Tudjátok csinálni a következő olimpiai ciklust?*

– Optimista vagyok, reményeim szerint igen. Éppen most rakjuk össze a négy év költségvetését. Kicsit többet várunk a Magyar Vitorlás Szövetségtől és a klubunktól, a Balatonfüredi Yacht Clubtól is, szeretném, ha a szükséges összeg hatvan százalékát minél hamarabb vállalnák az elkövetkező négy évre. Mert a felkészülést lassan el kell kezdeni! A négy évből két hét már el is telt...

Amikor gyengébb szél fújt...

... jobban ment

Rio 2016™

Jókor, jó helyen. Ilyen egyszerű egy jó rajt
Fotó: Sailing Energy/World Sailing

Ruják István, fotó: Cserta Gábor

OLIMPIA – 2016.

BIZTATÓ A JÖVŐ

Az utolsó Éremfutamok is lezajlottak, megvan mind a tíz olimpiai osztály végeredménye. Szokás szerint kiegyenlített, erős mezőnyök versenyeztek, összesen 15 nemzet szerzett érmet vitorlázásban.

ÁLTALÁBAN A RÓI OLIMPIÁRÓL

Két aranyat és egy ezüstöt gyűjtve Nagy-Britannia lett a legsikeresebb. Rajtuk kívül még a hollandok szereztek két aranyérmeset a lehetséges tízből. A legtöbb érem Új-Zélandé 1 arany, 2 ezüst és 1 bronz formájában. Talán minden idők legsikeresebb szereplését produkálták a horvát vitorlázók, akik közül olimpiai bajnoki címet szerzett Sime Fantela és Igor Marenic (470), míg a Laser Standardben ezüstérmes lett Tonci Stipanovic. Ő egyébként az Éremfutamon vesztette el tízpontos előnyét az ausztrál Tom Burtonnal szemben. Hasonló módon csúszott le a dobogóról finnesük, a háromszoros Európa-bajnok Ivan Kljakovic-Gaspic.

Az Éremfutamokban ő jelentett némi magyar érdekeltiséget, hiszen hosszú évek óta magyar gyártmányú Pata karbon árboccal versenyez.

Győztesek: 470-es: Sime Fantela – Igor Marenic (CRO), női 470-es: Hannah Mills – Saskia Clark (GBR), 49er: Peter Burling – Blair Tuke (NZL), 49er FX: Martine Soffiatti Grae – Kahena Kunze (BRA), Finn: Giles Scott (GBR), Laser Standard: Tom Burton (AUS), Laser Radial; Marit Bouwmeester (NED), Nacra 17: Santiago Lange – Cecilia Carranza Saroli, RS:X férfi: Dorian Van Rysselberghe (NED), RS:X nő: Charline Picon (FRA).

A MAGYAR VERSENYZŐKRŐL

Nekünk sok örömet hozott ez az olimpia, sokkal többet, mint általában szokott. Két versenyzőnk is rendre az élmezőnyben vitorlázott, és mindketten arattak futamgyőzelmet is. Ilyen még soha nem történt, vagyis az, hogy két osztályban is akadt volna magyar olimpiai futamgyőzelem. Igaz, sok nem is volt korábban.

A magyar vitorlázók 1928 óta a mostanival együtt 15 olimpián vettek részt. Összesen 59 versenyző nyolcvannyolc év alatt, persze néhányan – tizenegyen – többször is. Az első futamgyőzelmet Finácsy György érte el 1972-ben Kielben, majd a Detre testvérek nyertek két futamot is Tallinnban 1980-ban, amikor bronzérmesek lettek. 1992-ben Barcelonában pedig Nyári Gyula és Nyári Zsolt győzött a hatodik futamban 470-es osztályban.

Ez a négy futamgyőzelem szaporodott most hatra Érdi Mári és Berecz Zsombor jóvoltából.

Az előrelépés az elmúlt évekhez viszonyítva nyilvánvaló, hiszen ha a mostani riói szereplést hasonlítjuk bármelyik korábbi magyar olimpiai részvételünkhöz, akkor az csak a kieliehez és a tallinnéhoz fogható (és az utóbbit nem lebecsülve, de csonka olimpia volt, akárhogya is nézzük...).

A riói olimpián a győzelmek mellett a többi futamon is érdemes volt a mieinknek szurkolni. Öröm volt látni az élő közvetítések révén, hogy ha netán gyengébben sikerült az első szakaszuk, akkor is előrébb kapaszkodtak, illetve jó néhány alkalommal érték célba a legjobbak között.

Berecz Zsombor már három éve egyértelműen a finnes nemzetközi élvonalba tartozik. Érdi Mári és Vadnai Benjamin nagyon fiatalok, akiktől komoly olimpiai eredmény reálisan majd négy év múlva Tokióban várható.

Ehhez képest Vadnai Benjamin egy kilencedik hellyel nyitott a riói olimpia legnépesebb 46 hajós Laser Standard mezőnyében, és a további futamain is általában jobban szerepelt, mint amit a papírforma diktált volna.

Volt egy balszerencsés óvása, illetve néhány futamon az extrém erős széllel ott járó szokatlan hullámváz sem kedvezett neki.

Érdi Mária viszont minden nehezítő körülmény ellenére nem csak helytállt, de messze az elvárható szint felett teljesített. A második versenynapon elért ötödik helye, majd futamgyőzelme csodálatos! Az 37 hajós mezőnyben összetett 14. helye pedig minden idők legjobb magyar szereplései közé tartozik. A 14. helyet a mezőny létszámához viszonyítva, százalékosan számítva ennél jobbat eddig csak az emlegetett Detre testvérek, Fináczy György és Heinrich Tibor értek el!

Berecz Zsombor pedig kétszer is jobban vitorlázott a teljes olimpiai mezőnyénél, még ha ebből az egyik futama korai rajt miatt el is vészett. De azt a futamot sem a rajtnál szerzett előny miatt nyerte volna meg nagy fölényrel, hanem mert annyival jobban vitorlázott a többieknél. Három másik tizen belüli helyezése is nagyszerű, pontszerző vagy dobogós helyre elegendő tudást és felkészültséget jelez. Ennek ellenére az önmaga elé tűzött célt, a tíz közé, azaz Éremfutamba kerülést, esetleg egy pontszerző hely megszerzését nem sikerült elérnie, ami csalódottsággal töltheti el.

De talán őt is vigasztalja a tudat, hogy ennek oka nem felkészülési, képesség vagy tudásbeli hiányosság, hanem az, hogy ez egy olimpián történt.

Az olimpia egyedi versenyhelyzet, máshol alig – vagy egyáltalán nem – gyakorolható pszichés terhelés és feladat. És minél többet, minél több évet készül erre valaki, és főleg minél esélyesebb, annál nagyobb a terhelés, a próbatétel.

A csak négyévente adódó lehetőség ezen a különleges versenyen kicsúszott Zsombi kezei közül. Az első napon elért futamgyőzelem elvesztésének sokkját – végigmenni, fölényesen győzni egy futamban az olimpián, majd diadalittasan a célba érve, hirtelen szembesülni a helyzettel – hihetetlenül jó versenyzői felfogással nagyszerűen feldolgozta, és a következő két napon kiváló, domináns versenyzéssel a rossz helyzetét a visszájára fordítva a harmadik helyre száguldott előre.

Ám egy ilyen vesztes helyzetből felállás akkor is rengeteg lelki és szellemi energiát emészt fel, ha a sokkra adott válasz ilyen sikeres.

A lelki lazításra csábító pihenőnap utáni futamon a korábbiánál kevésbé látványos pofont kapott a sorstól, amikor egészen gyenge szélre számítva, az abban nagyon gyors vitorláját használva sebességhátrányba került a vártnál frissebb szélben. Ez pech. Mégis ez megzavarhatta, és gyorsan jött az újabb, immár kifejezetten rossz, és a korábbiak miatt kiejthetetlen futameredmény, majd a hasonlóan elhibázott zárónap. Erre a pihenőnap utáni második pofontra reagált rosszul, talán innen hiányzott a nyugodt energia, amit valójában elhasználhatott az első nagy talpra álláskor.

Mindez persze csak az egykori versenyző töprengése, akár téves is lehet...

Abban viszont biztos vagyok, hogy ebből a versenyből Berecz Zsombor rengeteget tanult, és fog még tanulni. Előszörban azt, hogy miként kell győzni egy olimpián. És nem csak egy futamban...

Legyen alkalma még sokszor kamatoztatni ezt a tudást!

Érdi Mari...

... versenyben a legjobbakkal

Alig érkeztek meg az olimpiáról a versenyzők, a Magyar Vitorlás Szövetségben az olimpiai szereplés kiértékelése már is folyamatban van, valamint az érdekeltekkel közösen készül a következő olimpiai ciklusra történő felkészülést támogató előzetes tervezete.

A ciklus elején megfogalmazott, és a felkészülési programban rögzített célok Finn osztályban az olimpiai pontszerzés, Laser Standardban és Laser Radialban a kvalifikáció megszerzése és Tokióra felkészülés. A teljesíthető maximális kvalifikációt hozták a versenyzők! Büszkéek vagyunk a versenyzőkre és az elért eredményeikre!

Ötszörösére nőtt a szerződéses sportolók MVSz általi támogatása az elmúlt három évben, ami részben a MOB és az EMMI támogatásának köszönhető. Ezzel együtt sportágunk alulfinanszírozott, ezt a felettes szakmai szervezetek képviselői is elismerik.

Technikai eszközökben, a helyszín előzetes felmérésében, kialakításában, vagy a helyi edzések terén nagy lemaradásban vagyunk ellenfeleinkhez képest, amit a jövőben pótolnunk kell.

RIÓI KVALIFIKÁCIÓ ÉS VÁLOGATÓ VERSENYEK

Finn hajóosztályban egyedül Bercz Zsombor készült az olimpiára. Már 2014 őszén megszerezte a kvalifikációt.

Laser Standard osztályban három aspiráns volt, ezért számukra válogatóversenyeket írt ki az MVSz. A kvalifikációt Tomai Balázs szerezte meg, de a válogatókon Vadnai Benjamin nyert, ezért ő utazhatott.

A 18 éves Érdi Mária 2016 márciusában a 47. Trofeo S.A.R Princesa Sofia versenyen kvalifikálta magát az olimpiára. Laser Radial női hajóosztályában más kihívó nem jelentkezett, így ő utazhatott Rióba.

RIÓI FELKÉSZÜLÉSI PROGRAMOK

Sportágunkban az élversenyzők egyéni felkészülési programok szerint készültek az olimpiára. A 2013-ban elkezdett sportolói szerződéses rendszer bevált, és hozzájárult a nemzetközi eredmények fejlődéséhez. Elmondható, hogy átlátható, tervezhető és finanszírozható programot állítottak össze a versenyzők és edzőik. Megfelelően működött a Szövetség ellenőrző és koordinációs rendszere.

CÉLOK TELJESÍTÉSE

Három hazai sportág – közöttük a vitorlázás az egyik –, amelyik komoly fejlődést mutatott az elmúlt olimpiai eredményekhez képest.

Finn: Bercz Zsombor

Elvárt eredmény: 3–8. Végül 22 indulóból 12. helyet szerezte meg. Az előzetes elvárásokat is túlteljesítve, remekül kezdett. Hat futam után a harmadik helyen állt, ezzel is igazolva, hogy felkészülési programja, formaidőzítése kiváló volt. Ezután sajnos pihenőnap következett, ami nagy teher volt neki és edzőjének, Kelemen Tamásnak. Elképzelték, beleélték magukat egy esetleges olimpiai győzelembe, ami – az előzmények alapján akár reális is lehetett volna –, de a folytatásban sokszor kockáztatva, a mezőnyt elhagyva, valamelyik oldalon próbálkoztak, ami nem jött be. Zsombornak megfelelő volt a sebessége, a felkészültsége a mezőnyvitorlázásban, ezért, ha marad az ellenfelei közelében, nagy valószínűséggel lényegesen jobb helyen végzett volna. Ez komoly stratégiai hiba volt, de sajnos egyikük sem volt ilyen pszichológiai helyzet kezelésére felkészítve, ami nagy tanulság a jövőre nézve. Összességében eredménye jónak mondható, figyelembe véve sportágunk anyagi lehetőségeit, és az igénybe vehető sportszakemberek számát.

Vadnai Benjamin – fotó: fotó: Sailing Energy/World Sailing

Laser Radial: Érdi Mária

Elvárt eredmény 18–20. Végül 37 induló között a 14. helyen végzett. Egyéni felkészülési programja igen erős volt, mivel a jelentősebb ifjúsági és a felnőtt versenyek jó részén részt vett az előző évben. Formaidőztítése megfelelően sikerült, annak ellenére, hogy két edzőváltást is megélt az idei évben. Elsősorban tapasztalatszerzés céljából utazott az olimpiára, mivel alapvetően 2020-ra készül, és a felnőtt mezőnyben csak egy éve vitorlázik. Eredményei folyamatosan javulnak, ez jól látszott a riói futam eredményeinél is. Az elvárthoz képest lényegesen jobban vitorlázott az olimpián, 14. hely pedig kiválónak mondható.

Laser: Vadnai Benjamin

Elvárt eredmény 28–30. Végül 46 indulóból a 33. helyen fejezte be az olimpiát. Benjamin egyéni felkészülése is kiválóan sikerült. A legjobb szakemberekkel dolgozott, akik hozzájárultak eddig elért kimagasló nemzetközi eredményeihez. Felkészültsége és tudása alapján a 28–30. helyre vártuk a legnépesebb hajóosztályban. A Laser Standard nemzetközi mezőnye különösen erős, ezért komoly munka vár rá a következő években, mivel ő is pontszerzésre készül Tokióban. Erre – figyelembe véve az eddig elért eredményeit és fejlődését – minden esélye megvan.

TOKIÓI OLIMPIA

Minden esély megvan arra, hogy három versenyzőnk pontszerző helyen végezzen Tokióban, illetve a ma még ifjúsági korosztályú versenyzőink – akár több – kvalifikációt szerezzenek. Ennek alapfeltétele, hogy sportolóink megfelelő felkészülési programot végezzenek a következő olimpiai ciklusban.

A részletes riói olimpiai beszámoló és az értékelések várhatóan szeptember közepére elkészülnek, de előzetesen már ma is kimondható:

- az MVSz támogató szerepét növelni kell az olimpiai szerződéses élsportolóink felé;
 - a lehetőségek függvényében törekedni kell a felkészülési programjuk teljes finanszírozására;
 - a sporttudományos háttérrel tovább kell erősíteni;
 - a technikai háttér erősítése, valamint a helyszín feltérképezése, megismerése fontos feladat a következő olimpia előtt;
 - sportágunk élversenyzői számára megoldandó a felkészülés infrastrukturális háttere az MVSz rendszerén belül;
 - a kluboknak az eddiginél hatékonyabban kell támogatniuk a szerződéses versenyzőiket, és a felkészülési programjukat;
 - az edzők felkészültségét, továbbképzését hatékonyabban kell ösztönözni;
 - az élversenyzők esetében szükséges tovább finomítani a felkészülést ellenőrző rendszert;
 - szeptember végéig az új olimpiai ciklusra a jelenlegi alapján egy új, továbbfejlesztett sportstratégiát kell készíteni.
- Az MVSz elnöksége köszönetet mond a versenyzőknek, a felkészülési munkában résztvevő szakembereknek: dr. Rácz Levente biomechanikusnak, dr. Budavári Ágota és dr. Vura Márta pszichológusoknak, Kelemen Tamás és Luca Devoti (Finn), Vadnai Péter és Mate Arapov (Laser Standard), Eszes Tamás, Andreas Geritzer és Laura Baldwin (Laser Radial) edzőknek; a klubok és a sportolók, valamint az MVSz minden támogatójának.